

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 28 (1119) 1971 LIEPOS - JULY 15

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Didieji veteranai

Rieda viena su kaktis po kitos, paliesdamos įvairių sričių ir amžių asmenis. Vieni jų išsisių jau pabaigę savo pjūtį, kiti tebeplūša pasirinktose srityse. Pastarųjų tarpe yra daug ryškių veidų — vieni jų išskyla spaudos puslapiuose, kiti pasilieka privatumo. Kurio atveju labiau išryškėja žmogaus didumas, sunku pasakyti, nes nėra aiškaus masto. Viena tėra aišku, kad asmens didumą sudaro nuveikti darbai. Ar jie yra plačiau, ar siauriau žinomi — nėra esminis dalykas. Yra betgi atvejų, kai tų darbų kėlimas nėra reikalingas, nes jie buvo atlikti plačios visuomenės akivaizdoje. Tokių tarpe šiuo atveju yra trys suaktyvininkai prelatai — Juras, Končius, Balkūnas. Pirmieji du neseniai sulaukė 80 metų amžiaus, o trečiasis minėjo savo kunigystės sukaktį ir artėja prie 70 metų amžiaus. Jie savo darbų paslėpti negali, jei ir norėtų, nes tebėra gyva ta visuomenė, kuriai jie dirbo ir tebedirba. Bendras jų darbų bruožas — lietuviškumas. Kai kiti jų kolegos nuėjo dirbti amerikiečių visuomenė, o lietuviams paliko tikrai trupinius, ši gyvybių trijulė visa širdim atsidėjo lietuviškajai veiklai. Kai kiti jų amžininkai nematė prasmės dirbti mažai savųjų grupei, tai šie vyrai joje atrado ir savo veiklos, ir savo gyvenimo prasmę. Žvelgdami atgal į nueitą gana ilgą kelią, jie tikriausiai nesigaili, nes rado dirvą, kurioje vešliai augo jų darbai. Jie praturtino lietuvių visuomenę, bet kartu ir patys praturtėjo moraline prasme. Tuo būdu jie parodė, kad dideliu darbu nėra būtini tarptautiniai vandenys, kad ir savoje visuomenėje yra pakankamai erdvių plotų asmeninei ir visuomeninei kultūrai.

Kas gi paskatino juos pasilikti savoje visuomenėje? Pirmiausia — glaudus ryšys su tauta. Juras ir Končius yra gimę Lietuvoje, ten gavę dalį išsimokslinimo ir tik vėliau įsikūrę Amerikoje, kurią pasiekė jauni būdami, baigę mokslus ir prisiderino prie amerikiečių gyvenimo būdo. Balkūnas yra gimęs Amerikoje, čia baigęs pradžios mokyklą, bet gimnaziją ir dalį kunigų seminarijos ėjo Lietuvoje. Grįžo Amerikon kaip sąmoningas lietuvis, baigęs teologinius mokslus ir tapo kunigu, pamilusiu savo tautiečius. Taigi, visų trijų šaknis glūdi savoje tautoje. Jos visą laiką buvo tvirtos, nors Lietuvos nematė daugelį daugelį metų. Laiko ir geografinis nuotolis nė kiek nemažino jų meilės savajai tautai. Priešingai — jis didino ją, nes augo nostalgija, didėjo pavergtųjų ir tėvynės netekusių brolių šauksmas. Jie išlaikė savo pavardes lietuviškas, o Končius net atlievino. Jų pavyzdys verčia apgailestauti tuos tautiečius, neišskiriančius nei kunigų, kurie dėl menkų motyvų jas iškraipė — suanglino arba suslavino. — Antras motyvas, išlaikęs tą trijulę savoje visuomenėje — krikščioniškoji meilė. Jie matė, kad lietuvių yra skriaudžiami, paliekami be pagalbos, kad jų tautybė ir kultūra grasoma mirtinio pavojaus. Tokioje būklėje atitrūkti nuo savųjų reikėtų antikrikščionišką laikyseną. Leisti sunykti vertybėms, kurias galima išgelbėti, reikėtų prisidėti prie jų naikinimo. Jų krikščioniška įžvalga neleido pasukti keliu, vedančiam į gilius vandenis, bet seklią sąžinę. Siandieną galime džiaugtis šia įžvalga, nes aštuonios dešimtys metų parodė jos teisingumą ir pagrįstumą.

Šių trijų vyrų bendrieji bruožai nereiškia, kad juos galima surikiuoti vienon eilėn. Kiekvienas jų yra savita asmenybė, dirbusi skirtingose sferose ir skirtingais metodais. Prel. Pr. Juras pirmiausia iš emė reikštis kaip sielų ganytojas, administratorius, organizatorius. Vėliau jis perėjo visuomeninėms veikloms, kurioje paliko labai žymius pėdsakus. Ypač pojuto jo ranką lietuviškoji išeivių spauda. Jis ne tik pats rašė, vertė, kitus skatino, bet ir ją organizavo — įsteigė ar padėjo įsteigti ne vieną lietuvišką spaustuve ar laikraštį. Finansavo išleidimą daugybės vertingų knygų. Suorganizavo kultūros institutą, pagaliau archyvą-muziejų, kurin suteikė daug vertingos lietuvištos medžiagos. — Prel. J. Končius dirbo pastoracijoje, visuomeninėje, mokslineje, kultūrinėje ir labdaros srityje. Jis parašė visą eilę knygų lietuvių ir anglų kalbomis, bet bene žymiausias jo vaidmuo buvo labdaroje. Atsistojęs Bendorio Amerikos Lietuvių Fondo prieškakyje jis daugiausia pasitarė lietuvių visuomenėi, ypač tuo metu, kai tų pagalba buvo reikalingiausia. Gal ne daug kas bus skaitęs jo veikalus, bet visi prisimena jo labdarinį ranką. — Prel. J. Balkūnas, dešimtmėčiui jaunesnis, yra pilnas dinamikos. Jo žodis visuomet gyvas, uždegantis, lengvas, paskatintis, nenuobodus. Jis — dažnas didžiųjų iškilnių pamokslininkas, suvažiavimų kalbėtojas, lietuviškumo žadintojas. Savo žodį jis liudija darbais — dalyvaudavimu visuomeninėje veikloje, vadovaudavimu organizacijoms, pirmininkavimu Tautos Fondui, talkina religinei Lietuvos šolpai ir t.t. Tuo judrus žingsnis, taiklaus žodžio, energingos veiklos kunigas. Kaip ir anie du, savo žvilgsniu jis apmeta visą lietuviškąjį gyvenimą ir siejosi bendru jo likimu. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

LENKTYNES LAIMĖJO VOKIETIS

Britų Kolumbijos šimtmečio proga suorganizuotas mažų lėktuvų lenktynės iš Britanijos į Viktoriją laimėjo vokiečių profesionalus lakūnas J. Blumschein, iš 600 galimų taškų surinkęs 591. Jam teko pirmoji \$50.000 premija ir \$10.000 papildus už geriausius rezultatus tam tikruose ruožuose. II vietą ir \$20.000 su 580 taškų laimėjo airis viščiukų augintojas T. Philips. Trečioji vieta ir \$10.000 teko amerikiečiui dr. J. W. Reames, surinkusiam 572 taškus. Mažesnes premijas gavo visa eilė kitų lakūnų, jų tarpe ir amerikietis L. Sacchi. Lenktynės buvo pradėtos 57 lėktuvais, suskirstytais į atitinkamas kategorijas pagal jų pajėgumą, o Viktorijoje nusileido tik 53 lėktuvai po kelias paras trukusio skrydžio. Du lėktuvai neįstengė perskristi Atlanto — vieno jų pilotas buvo priverstas nusileisti ant ledų lyties prie Grenlandijos, kito — Atlanto bangose. Abiejų lėktuvų įgulos buvo išgelbėtos. Vieno lėktuvo pilotas buvo sušalęs, kiti du iškritę iš lenktynių dėl techninių kliūčių.

Ontario teisingumo ministro A. Lawrence pranešimu, sekančią trejų metų laikotarpį už \$4,5 milijono visoje provincijoje bus įrengtos blaivuklos girtuokliams. Lig šiol gatvėse suimti girtuokliai buvo siunčiami į kalėjimus ir teisėjų baudomais.

Višoje Ontario provincijoje yra apie 125.000 alkoholių, kurių apie 50.000 kasmet atsidurdavo kalėjimuose, kai kurie net po kelias kartų. Toronto mieste suimti girtuoklių skaičius siekia apie 27.000 kasmet. Blaivukų tikslas — alkoholiškas traktuoti kaip ligonius ir padaryti vietas kalėjimuose tikriesiems nusikaltėliams. Patekęs į blaivyklą, girtuoklis nemokės jokios baudos ir bus išleistas, kai spės susitvarkyti. Norintiems bus įsteigti gydymo centrai ir specialūs ūkiai atpratinti nuo gėrimo.

Naujosios Škotijos premjero G. Regano vyriausybė pravedė provinciniame parlamente streikus draudžiantį įstatymą, kuris pirmiausia bus taikomas stambesnio masto statyboms. Prieš pradėdami tokias statybas, unija ir darbdavys turės pasirašyti sutartį, kurios negalės keisti iki darbų užbaigimo. Jeigu kiltų ginčas su vėliau statyboms įsijungusių darbininkų unijomis, sprendimą padarys arbitražo komisija. Unijos ir darbdaviai, nesilaikantys šio įstatymo, gali būti priversti kasdien mokėti po \$10.000 baudą. Paskirų individui laukia \$1.000 dienosinė bauda.

Trys amerikiečių astronautai (Nukelta į 6-tą psl.)

Ontario pramonės ministeris Allan Grossman su trimis premijų laimėtojais drabužių madų srityje. Antroji iš kairės yra A. M. Gabalis, Sheridan kolegijos studentė, gavusi \$200 už savo suprojektuotą aprangą. Toliau W. K. Cook ir P. McDonagh. Jiems vadinamosios "eedge" metinės premijos buvo įteiktos Ontario Place Forume, dalyvaujant 3000 asmenų

PRANEŠIMAS IŠ KOLUMBIJOS

"Tegyvuoja Lietuva" - šaukė žiūrovai

Čiurlioniečiai Bogotoje koncertavo 7000 žiūrovų ir susilaukė ovacijų — "viva Lituanija"

Prieš metus laiko "Grandinė", o dabar Čiurlionio Ansamblio savo kelionėse po Pietų Ameriką apsilankė Bogotoje ir savo dainomis bei šokiais linksmino bogotiečius ir atgaivino tautines nuotaikas mažos lietuvių kolonijos. Š.m. birželio 23-27 dienomis Bogota girdėjo ir matė lietuvišką muziką ir šokius. Ši kartą Čiurlionio Ansamblio nepasirodė Nacionaliniame Teatre, nes šis buvo užimtas iš anksto: koncertavo vieną kartą mažesniame teatre lietuvių kolonijai ir inteligentinei publikai, o kita — populiariai teatre po atviru dangumi, kur susirinko visos Bogotos liaudies. Mat, šiame teatre Bogotos burmistro istaiga ruošia populiarius koncertus liandžiai. Čia ir geriausi Bogotą lankantieji artistai sekmadieniais pasirodo nemokamai plačiosioms masėms. Tenka paminti, kad abu Čiurlioniečių koncertai buvo duoti be jokio pelno. Pirmasis koncertas buvo duotas psichikai atsilikusių vaikų globos draugijai, antrasis — plačiai liaudžiai, kurią norima supažindinti su kitų kraštų artistais.

Abiejuose koncertuose buvo ypatingai įvertintas ansamblio kultūrinis ir meninis lygis bei kokybė. Jeigu pirmuoju atveju girdėjome lietuviams labai palankius dalyvių komentarus, tai antruoju — liaudies parodė savo džiaugsmą plojimais ir baltų skarelių mojavimu. Lietuviams be jokio skirtumo Čiurlioniečių meninė kokybė buvo ypatingai matoma ir vertinama.

Jeigu Čiurlioniečių pasirodymas per abu televizijos kanalus ir per pirmąjį koncertą buvo pergyvenamas ir vertinamas meniškai ir tautiškai visų žiūrovų, tai visai skirtinga reakcija galima buvo pastebėti koncerte atvirame ore liaudžiai. Kadangi šie koncertai yra skirti liaudžiai auklėti, tai, kaip įprasta, turi savo ceremoniją. Tai davė labai gerą progą pagarsinti Lietuvos vardą dalyvių tarpe ir per kelias radijo stotis. Koncertas pradėtas Kolumbijos ir Lietuvos himnais. Dabartinio metu girdėti Lietuvos himną burmistro istaigos rengtame koncerte buvo ypatingai džiugu. Nors tuojau po himno keli jaunuoliai bandė šaukti "Viva Lituanija Sovietica", bet tik jie patys tai tegirdėjo. Visi dalyviai, pasibaigus koncertui, šaukė "Viva Lituanija". Ir kai jiems atsakė ispaniškai per garsiakalbius A. Mi-

kulskis "Viva Colombia", apie 7000 dalyvių nežinojo ką šaukti. Tokiai nuotakai sudaryti daug prisidėjo komentarai radijo pranešėjo, kuris labai jausmingai komentavo ansamblio dalyvių tautinius drabužius ir jų asmenybes; ypatingai buvo sužavėtas gražiu vienos grupės dalyvės ispaniškai pristatymu koncerto eigos.

Lietuvių tautodailės parodos

Valstybinio Kanados muzėjaus vadovybė, kurią sudaro direktorius dr. W. E. Taylor, Jr., Etninės Kultūros Studijų Centro direktorė dr. Carmen Roy ir vyriausioji muzėjaus kuratorė Barbara Taylor, birželio 28 dienos posėdyje svarstė lietuvių tautodailės parodos klausimą ir nutarė vietoj anksčiau planuotos vienos parodos surengti dvi. Viena bus kilnojamoji, mažesnės apimties, turės apie 100 eksponatų ir bus surengta 1972 m. sausio mėnesio gale. Ji bus atidaryta Toronte ir keliaus per visus didžiuosius Kanados centrus. Otava ją pamatys pabaigoje.

Antroji lietuvių tautodailės paroda bus surengta, kaip jau anksčiau buvo planuota, valstybiniame Kanados muzėjuje folklorinio skyriaus patalpose to skryliaus atidarymo proga. Ši paroda nebus jungiama su kitos tautybės paroda.

Kilnojamoji parodų planą jau patvirtino valstybės sekretoriaus kultūrinio reikalų skyrius. Pirmą kilnojamoji paroda buvo skirta eskimų menui. Ji rado gana platų susidomėjimą. Antroji yra skirta lietuvių tautodailėi. Vėliau seks kitų tautybių parodos.

Visi muzėjaus nuosavybėje esantys lietuvių tautodailės eksponatai jau sukataloguoti. Liepos mėnesio gale bus pradėtos daryti parodai atrinktų eksponatų nuotraukos. Jos nebus spalvotos ir negalės kataloge parodyti tų subtilumų, matomų originaluose — spalvų bei jų derinių žiūrstoje, juostoje, audiniuose. Tai daroma taupumo sumetimais.

Valstybinio Kanados muzėjaus folkloro skyriaus direktoriaus laiškas padėkoti kiekvienam eksponatų aukotojų 1969 m. rudenį, baigus rinkti tautodailės kūrinius. Šia proga dar kartą dėkojame duosniesiems tautiečiams bei tautietėms už jautrią lietuviškąją kultūrą, ypač

jeigu lietuviams patiko tautinis ir meninis visos programos lygis, tai kolumbiečių dėmesį ypač kreipė tautiniai šokiai ir kanklių muzika.

Neveltui Čiurlionio Ansamblio yra gavęs tiek tarptautinių premijų viešose pasirodymuose. Jis irodė Bogotoje, kad tos premijos labai ir labai vertai yra nupešintos. Kor.

už Palangos žvejo dukros gintarus, senelės kraiciaus raštuotus rankšluosčius, austus motulės rankų, kurios jau niekad nebeaus, ir kitus eksponatus. Ačiū visiems už kantrybę, laukiant parodos. Muzėjaus patalpos tebėra remontuojamos. Remontas bus baigtas tiksliai 1973 m. sausio mėnesį, nes nutarta visame pastate įvesti vėsinimo sistemą.

Dr. Marija Ramūnienė

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Kanados Lietuvių Diena

Tradicinė Kanados Lietuvių Diena šiemet rengiama turistinėje vietoje, netoli garsiojo Niagaros krioklio — St. Catharines, Ont., mieste. Ji įvyks Kanados Padėkos Dienos savaitgalį — spalio 9-10 dienomis. Tai bus iš eilės septynioliktoji Lietuvių Diena ir trečioji St. Catharines mieste. Ją rengia Kanados Lietuvių Bendruomenės St. Catharines apylinkės valdyba, pasitelkusi vietinius visuomenės veikėjus. Tikimasi, kad dalyvaus gausus tautiečių skaičius iš Kanados ir JAV-ų. Užsakyta pakankamai erdvi salė, kad visiems užtektų vietos. Iš viso dabar čia žymiai geriau su salėmis, nes pastaraisiais metais St. Catharines miestas žymiai išaugo, patatė visą eilę naujų salų. Lietuvių Dienai paimta salė prie pat didžiojo greitkelio QEW, kad svečiams patogų būtų surasti. Programa dar nėra galutinai nustatyta, nors bendrieji apmatai jau suplanuoti. Be kitko, numatoma istorinė-tautinė paroda, kuri bus atidaryta prieš Lietuvių Dieną, bus įjungta į LD programą ir veiks po LD.

Sudaryta informacinė komisija, kuri rūpinasi, kad Kanados Lietuvių Diena būtų išgarsinta Kanados ir JAV lietuvių spaudoje. Komisijon įeina: Antanas Sukys, Juozas Sarapnickas, Steponas Setkus. Taipgi jau veikia ir kitos komisijos. Inf.

Pasaulio įvykiai

PO SESIOLIKOS METŲ PREZ. SUKARNO TARIAMOS DEMOKRATIJOS ir prez. Suharto karinės diktatūros Indonezijoje buvo praversti parlamento rinkimai. Juos laimėjo vyriausybės sudarytas nepolitinis Sekber Golkar Sąjūdis. Į 460 vietų parlamentą prez. Suharto be rinkimų paskirs 100 karininkų bei kitų šalininkų. Tuo būdu apie 80% visų parlamento narių sudarys dabartinės prez. Suharto vyriausybės rėmėjai. Antroji vieta teko mahometonų religinei Nahdlatul Ulama grupei, surinkusiai apie 25% balsų. Didžiausio pralaimėjimo susilaukė Indonezijos tautinė partija, su kuria ryšius bandė išlaikyti Sovietų Sąjunga. Rinkimuose dalyvavo devynios opozicinės grupės, tačiau joms nebuvo leista kritikuoti vyriausybės. Balsavimo teisė buvo pradėta beveik 2 milijonai Indonezijos komunistų, kurių 70.000 tebėra koncentracinėse stovyklose dėl 1965 m. nesėkmingo sukilimo. Jis baigėsi masinėmis komunistų žudynėmis, gen. Suharto įkiliu ir prez. Sukarno pašalinimu. Prezidento pareigas perėmęs gen. Suharto krasą rado prie bankroto angos. Metinė infliacija tada siekė net 635%, o dabar ji jau yra sumažinta iki 10%. Metinis gyventojų pajamų vidurkis tėra \$80, bet gyvenimas yra pasiekęs augstesnį lygį kaip prez. Sukarno valdymo laikais. Karinės diktatūros šiuo metu dar neįmanoma atsakyti, nes ir vėl galėtų grįžti politinis chaosas. Spėjama, jog ekonominei gerovei sukurti reikės mažiausiai 25 metų. Tada vėl neišvengiamai iškils demokratijos grąžinimo klausimas. Prez. Suharto nepolitinis Sekber Golkar Sąjūdis turbūt bus paverstas politiniu ir sudarys pagrindą naujai partijai. Didžiausių nuostolių Indonezijoje yra patyrusi Sovietų Sąjunga, kurios karinė pagalba šiam kraštui matuojama milijonu dolerių. Visą sovietų įtaką užbaigė 1965 m. komunistų sukilimas, kariuomenės reakcija ir komunistų skerdynės.

skiriams naujojo plano punktais išryškinti.

UZDRAUSTOS TEMOS

Aštroką kritikos žodį sovietų Rašytojų Sąjungos V suvažiavime tarė kontraversinis poetas Jevgenijus Jevtušenko. Jo nuomone, rašytojai yra labai panašūs į mokytojus, o geras mokytojas savo mokiniams leidžia kelti visokius klausimus. Literatūroje negali ir neturi būti uždraustų temų, bet gali būti draudžiamas tik priėjimas prie tų temų. J. Jevtušenko išėjo rašytojus, jog artėja ta diena, kai jų pačių sūnūs ir dukros juos paklaus: "Tėte, ką tu tada esi padaręs?" Šiuo klausimu jis, matyt, norėjo priminti Stalino teroro laikus, nes tokiais žodžiais į nevienu augstą partietį jau yra kreipęsi jo vaikai. Kad kompartija vėl bando rehabilituoti Staliną, liudija 1932-43 m. buvusio sovietų ambasadoriaus Britanijai Ivanio Maisiko atsiminimų nauja laida, iš kurios cenzoriai jau spėjo išbraukti visus autoriaus prisitarimus apie Stalino asmenybės kultą ir jo tragiką pasekmes.

ZEMES DREBĖJIMAS

Zemės drebėjimas ištiko centrinę Čilę ir dalį Argentinos. Daugiausia nuostolių padarė Valparaiso uoste, Vina del Mar vasarvietėje, Ilaapel kaimas, kur yra 175 mylių nuotolyje nuo Santiago. Žuvusių jau surasta apie 80, sužeistų — beveik 400. Tūkstančiai Čilės gyventojų yra likę be pastogės. Gamtinės nelaimės ištiktą sritį aplanė markistas prezidentas S. Allende. V. daus reikalų ministras J. Toha nukentėjusiems paskyrė \$3 milijonų vertės sumą.

STEDJIA PROTESTUOJA

Svedijos gatvėse trys sovietų ambasados tarnautojai bandė jėga įstumti automobilinį vertėją M. Jakučiną, bet jis išgelbėjo praeiviai. Atvykusi policija sulaukė automobilį, kurio vairuotojas turėjo sovietų diplomatinį pasą. Pasirodo, su atletų grupe Svedijon atvykęs vertėjas M. Jakučinas norėjo pabėgti ir ejo policijos nuovadams pasiprašyti politinės globos. Ši globa dabar jau yra jam suteikta, o Sovietų Sąjunga susilaukė aštrios protesto notos dėl savo "diplomatus" jėgos veiksmų.

KINIJOS ITAKA

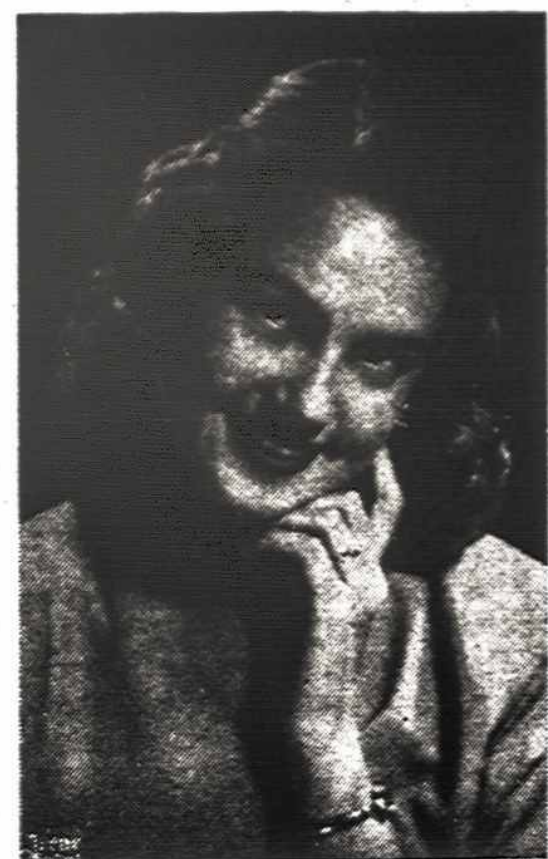
Rumunijos prezidentas ir kompartijos vadas N. Ceausescu, grįžęs iš višienagis komunistinėje Kinijoje, paskelbė karą "buržuazinėms įtakoms" Rumunijoje. Kompartijos centrinio komiteto patvirtintose instrukcijose jis puola tiesiog išnaudojant parazitinį jaunimą, reikalauja didesnę pagarbą darbininkams, alkoholinių gėrimų uždraudimo jaunimo institucijose, politinio darbo stiprinimo mokyklose. Rumunijos jaunimas pastaruoju metu atsidūrė didelėje Vakarų kultūros įtakoje. Galimas dalykas, iš televizijos programų bus pašalintos amerikietiškosios "Dr. Kildaire" ir "The Untouchables", nors kaip tik šiuo metu Maskvos televizija pradėjo rodyti pirmąją vakariečių programą "The Forsyte Saga". Ją yra paruošusi britų BBC bendrovė. Sovietų teigimu, ši serija atskleidžia britų valdančios "buržuazijos" klasės išsigimimą.

SUKILIMAS MAROKE

Keturi Maroko generalai su 1.400 narkotikais apsaugintu naujokų bandė nuversti karalių Hassaną II ir įvesti Libijos stiliaus karinę diktatūrą. Sukilėliai buvo užėmę radijo stotį ir karaliaus rezidenciją puotos metu. Čia jie nušovė keletą karių ir Belgijos ambasadorių M. Dupret. Sukilimą numalšino Hassanui II ištikimi daliniai.

Praėjusių metų birželio 15 d. iš Montrealio Lietuvių Bendruomenės tarpo negrįžtamai išsiskyrė Violeta Puzarauskienė-Streltė. Ji išėjo pačiam gyvenimo žydėjime, po sunkios ir ilgios ligos palikdama skausmą, mylimą vyrą, sūnų Audrių, motiną, seserį, artimuosius ir ją pažinusius savo šviesų jaunystę žydinti atminimą.

Violeta buvo gimusi 1938 m. kovo 27 d. A. Panemunėje, miškininko šeimoje. 1944 m. karo audros išbėgta iš gimtojo krašto kartu su tėvais atsikūrenė Vokietijoje, iš kurios

A. a. Violeta Puzarauskienė

1949 m. atvyko į Kanadą ir apsigyveno Montrealyje.

Violeta dar tebedama tėvynėje pradėjo savo pirmuosius mokslus žingsnius. Vokietijoje mokėsi vokiečių ir lietuvių stovyklų pradžios mokyklose. Atvykusi į Montreali baigė pr. mokyklą, gimnaziją, studijavo Sir George Williams universitete socialinius mokslus. Kartu ji mokėsi ir muzikos mokyklose (Vokietijoje ir Kanadoje).

Violeta buvo aktyvi skautė, Montreale skautų vyčių tautinių šokių grupės dalyvė. 1957 m. ji susituokė su inž. Alfredu Puzarsku, susilaukė sūnelio Audriuko.

Kartu su vyru Alfredu gyvai reikišėsi Montreale lietuviškame visuomeniniame darbe, kartu tęsė studijas universitete. Deja, jį pajuto sunkios ligos simptomus. Tyrimai ligoninėje ir neurologijos institute nustatė diagnozę: "multiple sclerosis". Po kelių sunkesnių ligos priepuolių teko atsisukti į ligoninę. Ten išbuvo šešis su puse metų ir iš jos nebeišėjo. Ji nepaprastai kantriai pakėlė visas kančias, guodėsi savo trumpo gyvenimo šviesiais atsiminimais, nuolat išlėgdavosi savųjų ir kitių kūrėjų paliktą žaliųjų Panemunės šilų. Ji skaitydavo gautuosius laiškus, sekėdavo lietuvišką spaudą, minkėdavo nežemištam skautų stovyklų laizus, brolius ir seses skautus.

Ji išėjo negrįžtamai, palikdama savo šviesų atminimą ne tik savo artimųjų tarpe, bet ir tuose, kurie ją pažinojo. J. SIAUCIULIS

LIETUVOS DALIS PRIE KINGSTONO

Jaunimo iškyla pas dailininkus Tamošaičius

ASTA SENKEVICIUTE

Ankstytas šeštadienio rytas. Saulė mirguliuoja pro medžius ir rasa žiba pievose. Tolumoje matyti ilgias, nesibaigiantis kelias, mylia po mylios bėga pro mus, sėdintias nekantriai automobilyje. Galvoju — kada gi būsim ten? Kaip ilgai dar reiks važiuoti? Nejaugi Kingstonas taip toli nuo Toronto?

Pagaliau įsukome į mažesnę kelią ir netrukus atsiradome prie dviejų senų, nedidelių, apgruovusių namų. Vienas didesnis, kitas mažesnis. Aplinkui kieme stovi įvairūs geležies dirbiniai. Tai senas, apdirbtas ratas guli, tai lempa pakabinta, tai grandinė. Kartais vienas ant kito sukrutai atrodo kaip geležinės skulptūros. Pasidairius gali pamatyti visur dar ką nors įvairaus, bet jį idomesnis. Pasijunti kaip muzėjuje.

Pro mažesnio namo duris išėina mažas, ilgais baltais plaukais apaugęs senukas. Kai pažiūri iš arčiau — netoks senas ir gerai atrodo. Paskui jį atseka moteris su šypsančiu, maloniu veidu. Tai dailininkai Tamošaičiai. Ir kai sutinki šiuos žmones tokioje aplinkoje, norisi dar daugiau apie juos sužinoti...

Nors ir galėtum valandų valandas čia kalbėti, reikia susitvarkyti popietę ir nakčiai. Sukrauname palapines, miegamais ir kitus sunkesnius daiktus į p. Tamošaičio automobilį, o pačios einame pėsčios į Tamošaičių vasarnamį prie Sv. Lauro upės. Kelias ilgas, bet gražus. Gamta stovi nepajudinta — matyti tik žymės prieš musėjus žmogaus. Nuo kalniuko matai pilką stogą ir žirgelių ant kiekvieno kampo. Pastogėje kabo senoviškas žiburis ir matyti, kad ant jo paukštis susikrovęs lizdą. Pro medžius banguoja upė ir žaliuoja salos. Pasijunti esanti nukeliavus į kitą kraštą, mažą kraštą prie Baltijos jūros — į Lietuvą...

Kai susitvarkėme, pasigaminom pietus virtuvėje, kuri įrengta ant pat upės kranto. Akmeninės sienos, lubos ir grindys. Valgiai ir negali atsisistėti gamtos grožio, tyla. Pavakav, kai vyresnės skautės kandidatės atliko užduotus popietės darbus, susirinkome vasarnamyje, ir dail. A. Tamošaitis mums pasakiojo apie liaudies meną, kultūrą ir t. t. Buvo įdomu visiems:

ir jaunoms sesėms, ir skautininkėms, ir tėveliams. Visi negalėjo atsisistėti A. Tamošaičio pasakomis ir anekdotais. Juokėmės be sustojimo.

Po vakariinės skautės ruošės vyresniųjų skautų išdžiū. Vakaras negalėjo būti gražesnis ir įdomesnis. Vaizdas bangiai, negalėjo būti idomesnis. Po išdžiū, kai sugrįžome į vasarnamį, mūsų laukė kava, pyragai ir A. Tamošaitis su pasakomis. Po ilgos vakarės dainavimas ir išdėkavimas kritoje ir miegmaišius ir kietai miegojome.

Rytą atsikėlus mačiau saulę, žibantį ant vandens, ir girdėjau paukščių garsus miške. Mes visos buvome labai purvinos, todėl nežūrėjome, koks upės vanduo — šaltas ar ne — ejoje praustis. Vanduo buvo šaltas, bet greit nuplovė miegą nuo akių. Po pusryčių susitvarkėme palapines ir savo daiktus vėl sukrėmė į automobilį. Buvo sunku atsiseivinti su vasarnamiu, su akmenine virtuve, su žirgeliais ant stogo, su gamta, bet pagaliau, kad kada nors vėl pamatysiu.

Nuėjome prie dailininkų Tamošaičių namo apžiūrėti jų turą. Tikri turtai... kiekvienas kambarys pilnas meno. Paveikslų šimtai, audinių daugybė. Matėm, kur A. Tamošaitienė audžia tautinius drabužius, tapo paveikslus ir kuria kilimus. Negaliu nė aprašyti jų grožio! Kiekvienas kitoks, spalvos tokios įvairios...

Paskutinės valandas šioje vietoje žiūrėjome skaidrių ir klaidžių A. Tamošaičio pasakojimų apie lietuvių tautinius drabužius.

Tas savaitgalis daug ko mane išmokė. Aš ir visi, kurie ten buvome, praplėmėme savo žinojimą apie liaudies meną, lietuviybę ir aplamai gyvenimą.

Norėčiau padėkoti visoms skautininkėms, kurios surengė šią iškylą. Gal kada nors mes, jaunesnės ir vyresnės skautės, galėsime ką panašaus padaryti.

Didelė padėka sesei Ignei, kuri taip gražiai ir įtračiai vadovavo išdžiū, kad kelios mūsų, jau davusių įdži, susigraudinome. Didžiausias skautiškas aciu p. d. Tamošaičiams už visą trisdešimtį asmenų praturtinimą. Jie tikrai išsivežė dalį Lietuvos su savim.

Penkiolikmetėje BALFO šeime išrinkta naujoji centro valdyba. Sėdi iš kairės: dr. E. Armanienė — vicepirm. ir teisinė patarėja, kun. V. Martinukas — pirmininkas, Bostono arkivysk. H. Medeiros, E. Čekienė — vicepirm. ir spaudos atstovė; stovi: A. Džirvonas — generalinis sekretorius, dail. J. Bagdonas — protokolų sekretorius, dr. D. Jasaitis — vicepirm., dr. A. Skėrys — išdėkavimas ir kun. P. Geiščiūnas — reik. vedėjas. Trūksta vicep. St. Džiko

LAISKAS IS HAVAJU

Žydai, žvirbliai ir lietuviai

LEONAS URBONAS

Vakaro šviesos paskutinių saulės spindulių apšviesti dangoriai titaanais pavirsta ir liudija žmogaus galybę. Jiem priartina tolimoje kalnų grandinėse aštri ketera, apsiniaukusi tamsiais debesimis. Vaizdas bangiai, didingas. Ant nebaigtų dangorių tuopi kranai. Jie primena man pasakiškus paukščius, milžinus aitvarus. Dinamiškai, energingai auga Waikiki — Havajų pažiba.

Iš Ala Moana parko pasuku K a l a k u a Avenue link. Tenai vaikščiojau, ant suolų sėdėjau iki vidurnakčio. Kai neono šviesos saulė pakeičia, dirbtiniai degliai viesbučių soduose užsibiebia, Kalakua tampa didžiausiu gyvų portretų galerija. Spalvingų žmonių, margiausių drabužių p a r a d a s trunka ligi ryto.

Havajų burtai sutraukia turistus iš įvairiausių kraštų. Jie apsisotia Waikiki ir gyvena tuose dangoriaujuose. Maudosi, kaitinasi paplūdimy, o vakarais paraduoja Kalakua Avenue ir rodo naujai nusipirktus, didelius gėlių išmargintus marškinius, kremu ištepę, saulės nusvilintą nosį. Čia vaikščioja vietiniai gyventojai ir svečiai iš kaimyninių salų. Jie skiriasi savo bronzine oda, gražiais veidais, tamsiomis akimis ir plaukais. Turbūt niekur pasaulyje promena do nematysi įvairaus nišinio: net ir Jungtinių Tautų banketų salėse nerasi tiek spalvos.

Havajų burtai ir mane pagavo, nors netaip lengvai pasidaviau. Sešerių metų laikotarpį teko tris sykius nusileisti šiame aerodrome. Pasidžiaugdavau švelniu klimatu valandą kitą, pasidžiurdavau ir riebius margus karpisų upelį ir vėl iškeltuvą.

— Na, — sakau sau, — gyvenau tik vieną sykį, — reikia sustoti porai dienų, pasigėrėti Elvies Presley apdainuotais Havajais! — Dviejų dienų maža. Pasilikau penkiam. Atsikračiau pagunda jungtis į organizuotas keliones ir žiūrėti specialiai turistams išreklamuotų vietų. Einu ar neinu kur man patinka. Sakau — deginsiu ir aš savo šlaunis Waikiki smėlyje. Pasigausiu bangą kitą ir, kaip delfinas, į krantą lėksiu.

Waikiki smėlis nevisiškai toks, kaip "Bondi Beach" arba "Crownall" Sydney pakrantėse. Ją kas sukrūvino aštrus koralų žvyras. Koralų rifai ardo bangas, ir jos neatrieda iki kranto. Be lentos čia bangos nepajodys.

Kodėl žmonės stundantais nekeliauja į Australiją, o į Havajus? Polinezijos romantika? Kur ji yra? Ji dinga kartu su Havajų pirmųjų gyventojais. Ji užgeso, kaip aidas kalnuose. Havajų romantikos ir amerikiečių doleris iš mirties jau neprikel.

Čia auga nauja romantika. Šviesom, spalvom, pastatais dabinais sintetinis rojus. Jisai sutraukia, prigludžia tuos tūkstančius turistų. Doleriai plaukia į Havajus. Auga vis augštesni dangoriai.

Sakyk ką nori — šitame rojuje yra gera, malonu pabuvoti. Jai kojas nuo vaikščiojimo skauda, nugarą persti saulės ir sūraus vandens nusipirginta, kas tada gali būti patrauklesnio, kaip vėsus, skoningai, patogiai įrengtas kambarys, minkšta kėdė, šalto gėralo stiklas, mėlyni horizontai už lango? Už dolerius amerikietis viska duoda turistui. Amerikietis šiandien — turizmo ir viesbučių ekspertas. Mokėdamas dolerius nesigaili, nes žinai, iauti, kad kas nors už ii dirba, kaip ir tu dirbai šiuos įsigydamas.

Pacifike man teko keliauti

nemažai. Turizmo pramonė amerikiečiui prilgti bando prancūzai, australiečiai, naujazelandiečiai. Jei ir prilgtas, gal net pralenkia, tai tik nakvynės kaina, toli gražu ne įrengimų ir patarnavimo kokybė. Iš pradžių atrodo viskas tvarkoj, bet netrukus matai, kad šio to trūksta, šio to per daug, kas nors tave erzina. Nesijauti kaip namie. Geras aptarnavimas kaip sveikata — ji yra, tačiau jos neįjauti.

Ramiam vandenyne Havajų salų nebuvo gana ilgai ir atrodė, kad pasaulis išsivys ir be jų. Vieną dieną plyšo vandenyno dugnas, ir ugninga masė pradėjo verstis iš žemės gelmių. Ta žemės masė, lava kilo 20.000 pėdų ir, vandens paviršį pasiekus, nesustojė — pasinėšė kaur net iki 13.000 pėdų dangaus link. Tos salos ir dabar kartais paauaga. Ugnikalniai nevisi užgesę. Krateriai prisipildo karštos karštos masės, kuri liejasi per sonus, degina medžius ir derlių, palengva tekėdama žemyn. Anksčiau vietos gyventojai tokiais atvejais mąnydavo, kad dievai užpyko ir grasina salą vandeninyne paskandinti. Sakoma, kad šventikas pasirinkdavo gražią mergaitę, atvedsdavo ją iki kraterio briaunos ir pastumdavo į degančią lavą, jei ji pati savo noru bijodavo šokti žemyn.

Panaši auka, anot legendų, apraminavo supykusius dievus. Ugnikalniai metam, kitiem užsūsdavo.

Zudymų ar nusizudymų stumiant ar šokant nuo stačių uolų Havajų istorijoje netrūksta. Stačių uolų bedugnių salose irgi užtenka.

Havajuose mirė garsusis ke liautojas ir jūreivis kapitonas James Cook 1779 m. Jis mirė pajūry vietos gyventojų įjietimis užbadytas. Jo kaltė buvo savotiška: vietiniai patyrė ir nutarė, kad jis yra žmogus, ne dievas, ir nužudė. Havajai tada buvo gentimis, salomis pasiskirstę ir jiems reikėjo galingo vado, kad taiką ir vienybę atneštų. Kai kapitono Cook krauju pakrantės smėlys nusidažė, būsimasis vadas Kamehameha buvo 21 metų.

Maždaug tuo metu, kai kardu, paraku ir išmintingais įstatymais Napoleonas I Europą suvienyti bandė, kažką panašaus Havajuose darė Kamehameha I. Narsus, stiprus ir išmintingas vadas jis buvęs. Oatru saloj priešų pulkus strategiškai suvarė į siaurą tarpukalnę. Paėmęs ir belaisvų, priešų karių ir bedugnų sumetė. Kamehameha I tapo karaliumi, o Havajai — monarchija.

Taika ir ramybė viešpatavo. Net ir ugnikalniai kuriam laikui lavą ir pelenus spjaudyti liovėsi.

Apie 300.000 polineziečių rasės gyventojų gyveno tada šiose salose. Kaikas šios rasės atstovus vadina gausiausiais žmonėmis pasaulyje. Nors tai yra skonio dalykas, bet pamatęs likučius irgi panašų išpūdį susidariai.

Europoj kultūra jau klestėjo. Kaikas galvojo, kad jau laikas atėjo nešti šviesą ir į tamsesnius kontinentus bei tolimas salas. Devyniolikto šimtmečio viduryje veikla įsisiūbavo. Havajų kultūrinimas, švietimas ėjo pilnu tempu. Steigėsi misionijos, kurios statė bažnyčias.

Dvidešimto šimtmečio pradžioje Havajai tapo civilizuoti. Miestai ėmė augti. Juose — mokyklos, bažnyčios, universitetai, istaigos, prekyba. Gyvenimo lygis tapo vienas augštesnių pa-

saulyje. Visa tai atsiektą, padaryta nepaliaujamos valios ir pionierių veržios dvasios bei energijos dėka. Ir tai žmonių, kurie savo moksle ir profesijoje nenurimo, bet, palikę savo tėvynę, ėjo, nešė šviesą kitų rasių broliams. Tuos pionierių vedė troškimas dalytis kultūros ir religijos laimėjimais.

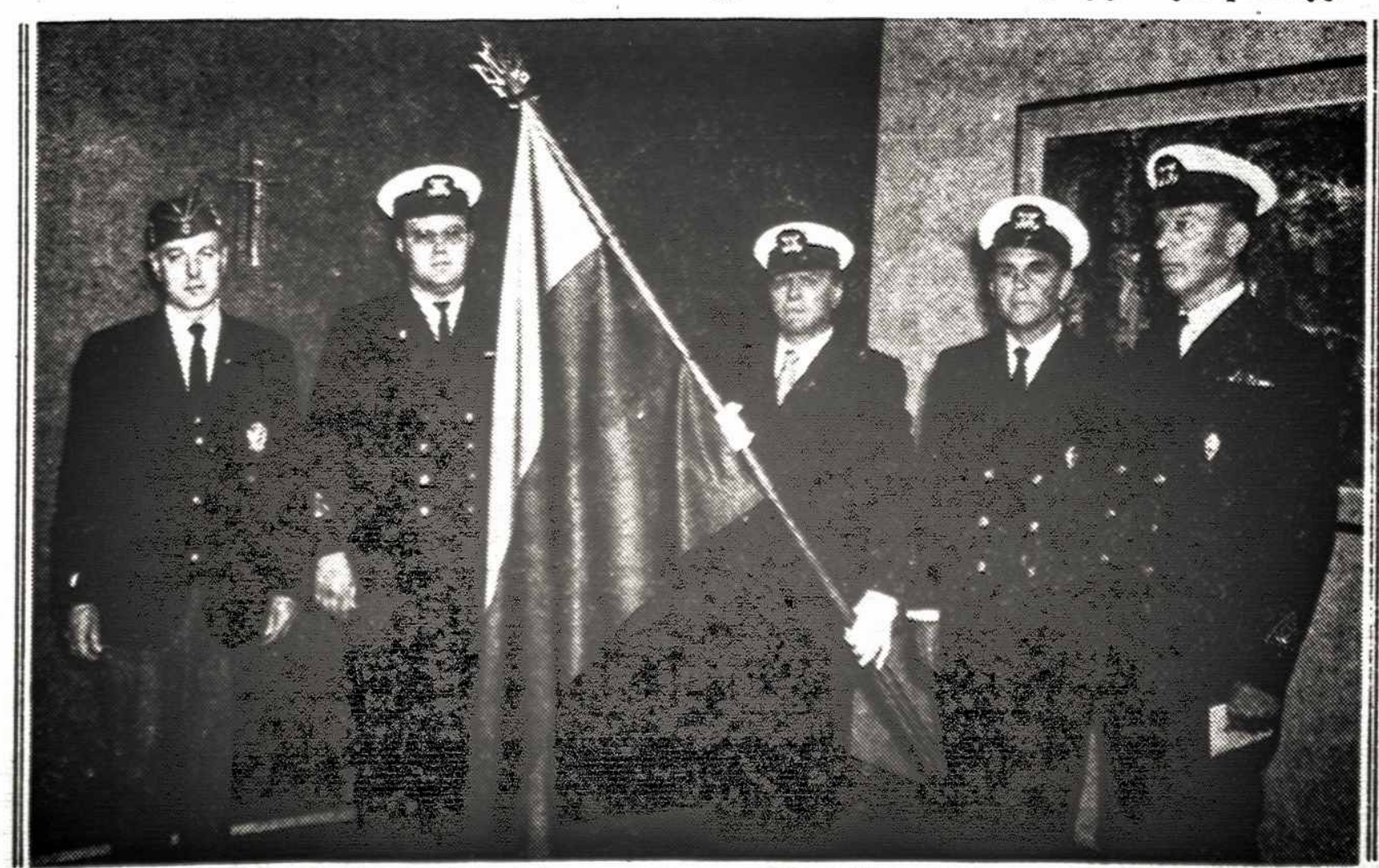
1959 m. po ilgų derybų, prašymų ir dėsimų Havajai tapo 50-tąją JAV valstija. Buvusi piodukra tapo pilnateise didžiulės, galingos šeimos dukra.

Kalakua Avenue vaikščiodamas kiniečių, japonų, indoneziečių, maurių ir kitų rasių mišinyje įjėkau veidų, kurie man primintų tikrą Havajų sūnų ar dukrą. Darosi skaudu... O gal ir mūsų tautos laukia panašus likimas?

Kitoj Oahu salos pusėj yra Polinezijos kultūros centras. Tenai, kaip ir indėnų rezervatuose Amerikoj ir Kanadoj, galėtum sutikti grynakraujį salos gyventoją. Bet kam gilintis į praeitį? Ar negeriau, atvykus į Waikiki, pasinerti dabartyje? Džiaugtis, gerėtis titanu — dangoriauju di dybe. Galingi gijos ažuolai auga ant pūstančių protevių kūnų. Praeitis — dabarties trąša, kaip dabartis — ateities pagrindas.

Saulė nudugino nugarą ir pečius. Susiradau pavėsi po grotėškų banyan medžiu. Pora žvirblių strykčioja ant žolės. Vienas jų išsidrąsina ir ima pesti laikraščio kampa. Atsiplešęs popieriaus gabalėlį, mikliai nuskrenda ir dingsta medžio šakose.

Pasklido žvirbliai, žydai ir lietuviai po visą pasaulį — prisimena man kažkieno išvada. Radau lietuvių Naujojo Gvinėjo, Naujojo Zelandioj, gal rasciau ir Havajuose... Ir tikrai radau apie 12 jų telefono knygų. Pavardės, kaip Simutis, Sutkus, Bačėnas, Borelis, be abejonės, lietuviškos. Walter Petkus irgi lietuvis. Jo tėvas gimė Lietuvoj, jis — Amerikoj. Dabar turi pulkininko laipsnį ir tarnauja Amerikos aviacijoj. Lietuviškai nekalba. Pearl Harbor uoste prie kariuomenės dirba Jonas Brikus. Jis norėtų kalbėti tėvų kalba, bet nėra progų. Prieš trejus metus iš Australijos atvyko dar vienas lietuvis — Petras Svets (buvęs Svetkauskas). Jonas džiaugėsi ir iš Petro lietuviškus lietuviškus draugystės, bet nusivylė. Jono ir Petro lietuviškus žodžynus sudėjus, sklاندus pokalbis dar nesiklijuoja. Petro Svets tėvas kilęs iš Alytaus, o (Nukelta į 7-tą psl.)

LST Toronto jūrų šaulių vieneto vadovybė su savo kuopos vėliava. Iš kairės: c. v. sporto vadovas V. Keturakis, id. T. Galinis, narys E. Bičiūnas, sek. J. Šimkus, pirmininkas V. Rušas

GALIMYBES JAUNIMO KELIONEMS

AL. GIMANTAS

Konkurencija ar kiti motyvai lėmė, kad tarptautinio susisiekimo oro bendrovės, beveik lenktyniaudamos tarpusavy, tiesiog drastiškai atpigino tarptautinio susisiekimo kelionių kainas jaunimui iki 25 ar 26 m. amžiaus ribos. Kad tai labai džiugu naujiena jaunajai kartai, netenka abejoti, kartu tikint, kad visai eilei kanadiečių ir amerikiečių jaunuolių susidarys neeilinė proga pažinti ir kitų tautų, ypač Europos, gyvenimą. Bent iki šiol tai buvo tik pasiturinčiųjų privilegija. Dabar apie tokias keliones gal bus galima pradėti kalbėti kaip apie kasdienybę.

Netenka abejoti, kad žymus transatlantinių kelionių papiginimas palies ir lietuviškąjį jaunimą. Dabar visa eilė planų, iki šiol tebevysių tik planais, galės būti kur kas lenkviau įvykdyta. Čia įeitu jaunimo studijų dienoms, saskrydžiai, kongresai, stovyklos, bendros ekskursijos, ideologiniai kursai ir t. t. Tarpusaviam bendravimui dabar atsiveria neribotos galimybės, nes tarpkontinentiniai atstumai jau bus žymiai lengviau nugalimi — mažėja visos skiriantios kliūtys. Naujieji palengvinimai labai platus ir beveik be jokių apribojimų laiko atžvilgiu. Skrisk kada nori ir grįž kada nori pačiame turizmo sezono įkaršty ar žiemos metu, būk ten savaite, mėnesį ar ištisus metus. Gali vykti su savo grupe ar visiškai vienas. Visada turėsi garantuotą ir tau rezervuotą vietą. Galima tarti, kad naujoji tvarka gali prisidėti ir prie Vasario 16, ir Saleziečių gimnazijų sėkmingesnės egzist-

tencijos, nes bus geresnės sąlygos telkti mokinius, na, ir materialinė našta bus kur kas lengvesnė.

Stiprūs mūsų jaunimo ansambliai Kanadoje ir JAV jau galės galvoti apie gastroles ir aplankymą visų lietuviškųjų salų Europoje. Gal tuo pačiu pagrindu bus galima tikėtis dažniau čia susilaukti ir Europos lietuvių jaunimo įvairių junginių. Dabar jau visai realiai galima pagalvoti ir apie galimybes vasaros atostogų metu kanadiečiams ir amerikiečiams lietuviams pagyventi Europoje gyvenančių lietuvių šeimose ir tuo būdu geriau susipažinti su tų kraštų kalba, papročiais, kultūra. Aišku, tuo pačiu reikės atsilyginti ir mūsikiams — užjūrio jaunimą priimti pasisvečiuoti pas save.

Jei tie pagiginimai bus taikomi ilgesni laiką, bus nesunku pradėti galvoti apie III Pasaulinio Jaunimo Kongreso rengimą Europoje. Kiekvieno atveju kelionių atpiginimas jaunimui teigiamai prisidės prie lietuvių tarpusavio bendravimo skatinimo bei plėtimo. Šia prasme likimas čia itin palankus mūsų bendriesiems reikalsams ir jaunimo lietuviškųjų nuotaukų palikymui. Tik reikėtų bent kiek didesnio planavimo iš jaunimo organizacijų pusės, kartu paliekant pakankamai laisvės ir individualiai iniciatyvai. Pvz. gali susidaryti palankios ir patrauklios sąlygos akademiniams studentams Europoje. Žodžiu, galimybių daug. Belieka mūsų jauniems domis naudotis ir organizuoti keliones.

SAKOMA — JUOKTIS SVEIKA

R. MEDELIS

Žmogus, pamiršęs skaniai nusi juokti, yra arba nesveikas, arba negyros sąžinės. Juokas yra sveikatos laidas. Žmogaus gyvenimo liudėsio ir skausmo apstu, reikia tad mokėti rasti linksmy prosvaisčių, akimirų. Žmonės mėgsta teatre, televizijoj, spaudoj komedijas, farsus, juokus, satyras. Tai priemonės praskaidrinti gyvenimui, nes nevisi patys individualiai sugeba.

Literatūroje humoreska yra gana skurdi. Tai viena neturintgiausių literatūros šakų. Humo ristas turi būti gimęs humoristu. Juo likti prie prievartų, išsilavinimą neįmanoma. Vien jo pasirodymas juoką sukelia.

Pasižvalgus po pasaulinę literatūrą labai mažai matyti humoristų. Nemirštantis riteris Servantesas Don Kichotas, amžinas Hašeko "Kareivėlis Sveikas". Puikus yra Gogolio "Mirusios sielos", "Revizorius". Dar yra keliolika trumpų humoreskų rašytojų. Mat humoristo duona yra gana sunki. "Persūdymas" humoras greit nukrypsta į cinizmą, moralinių normų laužymą, į "riebumą". Žinome daug anekdotų, kurie yra banalus, šlykštūs, kurių "padorio kompanijoj" nedristama pasakyti. Humoristą varžo aplinka, valdymo forma, nes ir karalių juokdariai turėjo ribas, kurių peržengimas nevenias jų sava galva amokėjo. Tas labai sumažina humoro kokybę ir kiekybę.

Lietuvių literatūroj humoreska yra labai negausi. Gražios dr. V. Kudirkos satyros, bet jų labai maža. K. Binkio "Tamošius Bekepuris" buvo labai populiarus mūsų kaime. Minėtinasis Pi voša-Gricius, kurio rinktinę dabar išleista, teko perskaityti. Negilus jo humoras, bet skaitytis galima. Iš L. Janušytės buvo daug laukiama, net buvo pasius ta studijuoti į Parvžį, bet studijos baigėsi, kaip Tilvyčio "Kuntaplis" r a š e, tik neurologija. T. Tilvytis buvo gvyresnis, lanks-

tesnis. Jo "Kuntaplį" gerai prisimenam. Pulgis Andriušis gana įdomus, bet negausus. Labai gerai B. Pavabalo (L. Zitkevičiaus) eiliuota humoreska, bet taip pat negausi. Iš jo laukiama ne lašelio, bet gero lašo ir mūsų šią taip negausią literatūrą.

Labai gvy, lanksti yra Vytautė Ziilinskaitė, gyvenanti okupuotoj Lietuvoj. Anksčiau perskaiciau jos tris knygas, o dabar rinktinę "Karuseleje". Man rodosi, kad Vytautė perjauna leisti rinktinę. Pas mus įprasta, kad rinktinei pasirodžius rašytojas padeda plunksną ir padeda savo kūrybai tašką. Linkėtina, kad iš V. Ziilinskaitės sulauktumėm kelių rinkinių ir ilgesnių gabalėlių. Jos humoreska labai gera, kandi ir visuotinė. Reikia tikėtis, kad ji gali sukurti ilgesnių dalykų.

Mūsų spaudoj skaitytojai įjėkau juokų skyrelio, bet kažkodėl redakcijos labai šykščios — kysteli gabaliuką kaip išalkusiam duonos ir gana. Gal nėra jėgų, o gal noro. Skaityti pasėnę juokai yra neskanu, nes gyvenimas nestovi vietoje ir kartais iškrečia geras "šūnybės".

Prisimenu "Kario" gana geras "Kuprinės pabiras", o šian die jos išnykusios. Geri yra "Draugo" linksnieji "Spygliai ir dygliai", redaguojami dr. Aliūno (A. Barono). Jo plunksna gana gvyva, yra davusi neviena brandų literatūrinį kūrinių. Ji galėtų leisti ir "savo broliui" dr. Aliūnui daugiau reikštis, nes jo satyriniai eiliuoti dalykai yra judrūs ir geri.

Ypač minėtinas Antanas Gustaitis. Ji čia miniu paskutinėje vietoje, tačiau jis su savo humoristika stovi pirmose eilėse. Jis plačiai žinomas savo humoristinėmis, satyriniais eilėraščiais, kuriuos smagu pačiam skaityti, bet dar smagiau klausyti paį autorį skaitant. Jo knyga "Ir atskrido juodas varnas" laimėjo L. Rašytojų Dr-jos premiją.

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėvishės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytojai kiekvienai kreiptis raštu ir "T2" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "T2".

Netyčia nuplėčiau trečdalį \$20 banknoto ir pametiau. Ant likusios banknoto dalies buvo matyti serijos numeris, o kitoje pusėj — trys skaitmenys serijos numerio. Mano bankas persiuntė aną banknotą Kanados Bankui ir gavo už jį tik \$10. Kai pasiteiravau telefonu, kodėl tiek mažai išmokėta už perplėštą banknotą, atsakė, kad kaina priklauso nuo banknoto kokybės. Tada aš paklausiau, ar už perpjautą 50 ct. monetą gauciau tikrai 25 ct. Banko tarnautojai atrodė, kad tai juokingas klausimas. O radijo programoje girdėjau pranešimą, kad bankuose yra daug paliktų pinigų, kurių niekas nebesiteirija. Aš norėjau atgauti likusius \$10. Juk reikalauti \$10 už patarnavimą banke yra per daug. C. K., Malton

Kanados Bankas niekad nekeičia savo sprendimo. Sužalotų pinigų kaina priklauso nuo jų dydžio ir banknotų stovio. Serijos numeris neturi reikšmės. Bankas išmaitavo Jūsų banknoto atplaišą ir įvertino \$10. Gerbiame, Jūs negalite kovoti su Kanados Banku.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

UNIVERSITETŲ SUTARTIS

R. Vokietijos Greifswalde ir Vilniaus universitetai plečia bendradarbiavimą. Tai liudija Vilniuje viešėjusio prorektorius H. Gertnerio ir Vilniaus universiteto prorektorius J. Grigonio pasirašyta sutartis 1971 metais ir numatyta 1972-75 m. programa. Greifswalde universitetui pagedaujant, bus bendradarbiaujama tikimybų teorijos, skaitliavimo technikos, puslaidininkių fizikos, kraujagyslių chirurgijos ir molekulinės akustikos srityse. Atrodo, šių sričių specialybėse vokiečiai jaučiasi silpnais už vilniečius. Svečias H. Gertneris, remdamasis R. Vokietijos studentų praktikos užsienyje rezultatais, prasiitarė, kad Vilniuje jie gaus daugiausia žinių, ypač tikslųjų mokslų. Todėl Greifswalde universitetas Vilniui atsiųs daugiau studentų, o Greifswalde galės tobulintis vilniečiai germanistai. Abiejų universitetų mokslininkai taipgi bendradarbiaus Baltijos jūros faunos ir floros tyrimuose, biochemijos ir elektroninės mikroskopijos srityse.

MINISTERIO VIESNAGĖ

Vilniun su palyda buvo užsėkęs Vengrijos krašto apsaugos ministras gen. plk. Lajosas Čingė, viešintis Sovietų Sąjungoje. Aerodrome svečią sutiko vilniškės kompartijos sekr. A. Ferensas, ministerių tarybos pirmininko I pavaduotojas K. Kairys, vyriausiasis karinis politikas P. Petronis ir Vilniaus įgulos garbės sargyba, kurioje turbūt nebuvo nė vieno lietuvio, nes jiem karinę prievolę tenka atlikti Sovietų Sąjungoje. Lietuvos vardu svečiams iš Vengrijos buvo surengti oficialūs pietūs, kuriuose vilniškės kompartijos vadai A. Sniečkus bei valdžios pareigūnai atstovavo... Sovietų Sąjungai. Taip skelbia "Tiesa" 148 nr. Pietus surengė Lietuva, o nuopelnai teko Sovietų Sąjungai. Kalbėdamas apie Sovietų Sąjungos ir Vengrijos kovinę sandrangą, A. Sniečkus užsiminė, kad Vengrijos-Lietuvos (žinoma, "tarybinės") ekonominės bei kultūrinės ryšius. Gen. plk. L. Čingė didžiąją savo kalbos dalį taip pat skyrė Vengrijai ir Sovietų Sąjungai, bet pablogę pasveikino ir Lietuvos liaudį su vilniškės kompartija.

GRYBŲ VASARA

Bern. Saknio pranešimu "Tiesos", Ignalinos rajono Ceikinių astūnometės mokyklos mokytojai Albertas ir Genė Pautieniai, birželio 27 d. su sūneliu išėję grybauti, rado net 321 baravyką. Pasak A. Pautieniaus, tiek baravykų jiems dar nebuvo tekę matyti. Ie auga ne tik miškeliose, bet ir lankose. B. Saknys primena grybautojams, kad baravykus reikia ne nupjauti, bet išrauti. Toj vietoj, kur paliekamas sukirmijęs kotas, baravykai neauga.

VIDURY GATVĖS

"Tiesos" 141 nr. "Dienos aidų" skylyje Mindaugas Barisas rašo apie kolektyvinius sodus ir daržus: "Tačiau bėda, kai ta sodininkystė virsta liga. Kaip ir kiekvienas užkrečiamas susirgimas, ji plinta, kur tik randa sau bent kiek palankesnę dirvą. Kai kur miestuose pradėjo daržus vesti tiesiog vidury gatvės. Pasinaudojęs gazonu atvežtu juodžemiu, tūlas vilnietis svogūnus, pomidorus ir kitokias daržoves susisodino po savo langais M. Melnikaitės gatvėje, greta Černiachovskio vidurinės mokyklos. Gauti ženkli, kad panašiai gėlynams skirti sklypai panaudojami ir prie Žirmūnų tilto. Merkantiškas požiūris į aplinką garbės nedaro. Juk kur kas gražiau būtų, jei gyventojai, užmot sodinę pomidorus, augintų gėles ir prižiūrėtų jas su tokiu pat kruopštumu..." Jeigu Vilniaus krautuvėse būtų pakankamai pomidorų ir svogūnų, jų turbūt niekas vidury gatvės ar palangėse nesodintų. Iš gėlių, nors ir gražiausių, vitaminių neturėsi.

NAUJI PAMINKLAI

"Tiesos" pranešimu, Tauragėje jau statomas Sovietų Sąjungos armijai "šlovės" paminklas, kurį sukūrė skulptorius Bronius Vyšniauskas. Tai bus 8 metrų augščio bronzinė moters figūra lietuvių tautiniais drabužiais su žuoluo šakute rankoje. Paminklo tikslas — "padėkoti" Maskvai už "išvadavimą". Granitas šiam

VANCOUVER, B. C.

BRITŲ KOLUMBIJOS MEDŽIO TOJŲ IR MEŠKERIOJŲ Klubas surengta žuvavimo išvyka į Vankuverio salą buvo labai sėkminga. Dviejų dienų laikotarpį sugauta 67 žuvis — visos didelės (tarp 10 ir 20 svarų kiekviena) Prie šio pasisekimo daug prisidėjo Port Alberni gyvenantieji mūsų tautiečiai — Algis Simkus, Petras Radvila ir jo draugas V. Diewert, kurie aprūpino mūsų klubo istorijoje. Br. Kolumbijos Medžiotų ir Meškeriojų Klubas dėkoja vietovės šeiminkams už gražų priėmimą ir tikimės, kad ateityje tokių išvykų turėsime ir daugiau. V. Diewert, geras lietuvių bičiulis, yra prieinamas su savo dideliu laivu visiems, kurie norėtų išsinuomoti trumpesniai laikotarpiai.

paminklui gabenamas iš Ukrainos. Tai, ta moters statula iš tikrųjų bus ukrainietiškos kilmės. Kitas paminklas "tarybinės liaudies žygdarbiams įamžinti" bus pastatytas Vilniuje, Taurės kalne. Atrodo, ir šiuo atveju bus atiduota duoklė sovietiniams rusams ar bent jau lietuviams komunistams. Šiam paminklui konkursinius projektus paruošė trys grupės: skulptorius K. Bogdanas, vitražistas K. Morkūnas ir architektas J. Makariūnas; skulptoriai S. Šarapovas ir A. Zukauskas, architektas H. Silgalis; skulptoriai A. Belevičius, J. Kalinauskas, architektas V. Mikšys.

DIPLOMAI MOKYTOJAMS

Vilniaus pedagoginio instituto rektorius V. Uogintas įteikė 426 diplomus šios institucijos XXVI laidos penkiolikos specialybių mokytojams. Sekančiais mokslo metais jie pradės darbą Lietuvos mokyklose. Naujuosius mokytojus sveikino Lietuvos profsąjungų tarybos pirm. K. Mackevičius, mokslo įstaigų ir organizacijų atstovai.

JONINĖS SANTAKOJĖ

Tūkstantis kauniečių į Nemuno ir Neris santaką, pavadintą Dainų slėniu, sutraukė Joninių šventė. D. Šepetytės teigimu "Komjaunimo Tiesoj", organizatoriai suskaičiavo 310 Jonų ir 312 Jonių. Vakaro prieblan-dorės liepsnojo laužai ne tik santakoje, bet ir Šantiuose, ir Kleboniškėse, ir Eiguoliuose. Programa Dainų slėnyje pradėjo Kauno profsąjungų kultūros rūmų išraiškos šokio grupės "Sonata" merginos, o ją tęsė Kauno politechnikos instituto mūsros choras "Jaunystė" ir pučiamųjų orkestras, radijo gamyklos choras "Bangas", žemės ūkio statybos projekta-vimo instituto "Rasos" ansamblis ir kiti saviveiklininkai. Laužo liepsnas saugojo vaidilutėmis apsigėrusios merginos. Senimas ir jaunimas sukosi bendroose rateliuose, visi dalyviai padainavo kompoz. G. Kuprevičiaus dainą "Šviesia vasaros naktį". Jonai ir Jonės buvo sveikinami senosios Kauno pilies kieme, kur jiems ir joms teko nekartą iškilti į orą ant draugų rankų. Prekybininkai parpūrio lietuviški riestainių, sūrių, alučio ir kitų skanėstų. Nemunu plaukė Joninių vainikai ir spalvotomis šviesomis iliustruoti laivai. Anksčiau ši šventė, berods, buvo vadinama Rasos vasaros švente, o šiemet ir "Tiesos", ir "Valstiečių laikraštis", ir "Komjaunimo Tiesas" ją vadina Joninėmis ir net mini paparčio žiedo įšė-kojimą.

STUMBRYNŲ PRIEAGULIS

Pernai Panevėžio rajono Pašilių miške buvo įsteigta stumbrynas apie 50 hektarų rezervuotame ir masyvių rastų tvora aptvertame plote. Jame buvo paleisti iš Pamaskvio stumbryno gauti 8 stumbrai, o vėliau prijungtas ir negrynaveislių stumbras, pagautas Ignalinos apylinkėse. Birželio 1 d. stumbrė "Moda" atsivėdė stumbrūka. Tai, beveik po dviejų šimtmečių vėl susilaukta pirmo stumbrų naujagimio Lietuvoje. Spėjama, jog paskutinis stumbras Lietuvoje buvo nušautas 1795 m.

JAUNIMO KLUBAI

"Komjaunimo Tiesos" pranešimu, Kaune yra 16 jaunimo klubų, kuriems priklauso 3.500 paauglių, su-skirstytų į 78 ratelius. Klubų uždaviniai — sustiprinti su revoliucinių kovų ir darbo veteranais, gamybos pirmūnais, įvairūs konkursai, turistiniai žygiai ir sporto šventės. K. Čerginėje tris dienas trukusiose turistinėse ir sportinėse varžybose dalyvavo 600 klubų narių — jaunūnių ir merginų. Geriausi buvo pripažinti XX namų valdybos klubas "Orbita".

ATEIZMO DAKTARAS

Vilniaus universiteto filosofijos ir ateizmo katedros vadovas Juozas Barzdaitis apgynė doktorato disertaciją "XIX amžiaus pabaigos ir XX amžiaus pradžios ateitinė mintis Lietuvoje". Jo oponentais buvo filosofijos doktoratai prisidėję kompartijos propagandistai I. Zakas ir G. Zimanas, istorijos mokslų dr. V. Merkys. Filosofijos ir ateizmo 1969 m. įsteigta bendra katedra, kuriai dabar vadovauja ateizmo dr. J. Barzdaitis, yra akivaizdus liudijimas, kad filosofijai tenka tik ateizmo tarnaitės pareigos. V. Kst.

Sudburio tautinių šokių grupė "Ramunėlė" su jos įsteigėja ir vadove Silvija Martinkute (viduryje)

Winnipeg, Man.

ISVYKA Į KALGARĮ buvo aptar-ta liepos 5 d. specialiam apylinkės valdybos posėdyje, kurį sukvietė pirm. V. Januška klebonijoj. Išvyko dalyvavo apie 30 šokių ir cho-ristų, kurie atliko programą Vaka-rų Kanados Lietuvių sąskrydyje lie-pos 10 ir 11 dienomis. Be to, šioje šventėje dalyvavo visa eilė tautiečių iš Winnipeg. Išvykai Bendruome-nės valdyba paskyrė visą gegužinės pėną — \$77.33.

APYLINKĖS VALDYBOS POSE-DYJE buvo svarstytas ir lietuviškos gražuolės dalyvavimas Winnipeg rengiamoj tautybių meno parodoj-folkloramoj, kuri įvyks rugsėjo mė-nesį. Ši reikalą v-ba pavadė pačiam jaunimui. Dar posėdžiui vykstant, jaunimas parapijos salėje šoko ir dainavo, ruošdamiesi programai Kal-garij. Jaunimas tuojau pat pasiūlė tris kandidatus: Margaritą Aškinytę, Vidą Balčiūnaitę ir Ireną Galinai-tę. Į gražuolės tautybių meno pa-radon išrinkta Vida Balčiūnaitė. Ji per įvairius tautinius minėjimus po-ėtės Valės Vaivorytės eilėrašius deklamuodavo net po pusvalandį. — Jaunuoliai ir jaunuolės buvo apsi-rengę gražiais megztinukais ant ku-rių nugaros išrašyta "Gabalas", "All Power to the Lithuanians". Paklaus-ta tautinių šokių bei choro vadovė D. Januškaitė atsakė, kad šis užra-šas tik dėl viso ko, o į sąskrydį vyk-stančios grupės tikras pavadinimas esąs: "Sambūris. Sąskrydyje daug-ma vilkėjo tautiniais drabužiais. — Prieš išvykstant, dalyviai buvo supa-žindinti su sąskrydžio rengėjų komi-teto pirm. prof. K. Lederio asmeny-be ir Kalgario apyl. v-bos pirm. A. P. Nevados laišku, kuriame buvo iš-reikštas linkėjimas: "Dieve, laimink Jūsų kelius į Kalgarį". K. Strikaitis

VEDYBINE SUKAKTIS. Sonios ir Vinco Dielininkaičių 25 metų vedy-binės sukakties paminėjimas įvyko birželio 12 d. Sv. Kazimiero bažny-čioje atliktos jų intencija padėkos Mišios, kurių metu solo giedoj-o Iruatė Galinaitė — Dielininkaitienė sesers duktė. Po Mišių parapijos salėje įvyko banketas, kurį pradėjo Dielininkaitienės brolis Povilas Mat-čiukas. Sveikinimo kalbas pasakė klebonas kun. J. Bertašius, sukaktu-vininkų sūnus Algis Dielininkaitis, kuris šiais metais baigė universite-tą — pedagogikos fakultetą. Raštu sveikino: vysk. V. Brizgys, p. p. Didžbalai ir teta Tomas. Banketą suruošė Galinaičių šeima. Kor.

DELHI, ONTARIO

VESTUVĖS. Gedimino ir Elenos Rugienų duktė Lorraine š. m. bir-želio 26 d. susituokė su Dwight Ar-thur Davis. Abu iš Tillsonburgo, Ont. Jungtuvės įvyko St. Mary's bažnyčio-jė Tillsonburge. Apeigas atliko tos parapijos klebonas. Dešinėje pusėje susėdo lietuviai — jaunosios svečiai, kairėje — jaunioji. Grojant iškilnių maršą, iki altoriaus per bažnyčią į-gyvo šešios poros pajauinių, viena pora jaunų mergaičių, nešančių jau-navedžių žiedus, ir galiausiai Gedi-minas Rugienius su dukra. — Sve-čių tarpe matėsi Delhi Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. dr. J. Gutauskas, Hamiltono Aušros Ver-tų par. klebonas mon. dr. J. Tada-rauskas ir kt. Vakare Delhi vengrų salėje įvyko vestuvių vaišės, sveiki-nimai, dovųnų įteikimas ir pasilinks-minimas. Jaunuosius ir tėvus sveiki-no kun. dr. J. Gutauskas ir apylinkės valdybos pirm. S. Jakubickas, kuris savo žodyje išklė p. p. Rugienų veiklą lietuvių organizacijose. S. J.

Sault St. Marie, Ont. PADEKA

Ig. ir V. Girdzevičių rezidencijoje mums buvo suruošta staigmena — iš-leistuvės. Nuosirdžiai dėkojame mie-liams draugams už įteiktą mums taip brangią dovana ir puikius vaišes: p. p. Ig. V. Girdzevičiams, A. A. Vana-gams, A. V. Motūzams, A. Skardžiui, J. Gasparienei, iš Wawos at-vykusiems G. D. Poderiams ir mūsų mielai mažajai krikšto dukrai Nansy-tei Poderytei. Ypatinga mūsų padėka rengėjai Valerijai Girdzevičienei, ku-ri įdėjo tiek daug darbo ruošdama pobūvį. Tai buvo mums maloni, ne-pamirštama staigmena. Mieli draugai, suruoštosios išlei-tuvės pasiliks nešildidomi mūsų šir-dyse. Už visa tai dar kartą nuosirdus lietuviškas ačiū — A. V. Gustainiai

SUDBURY, ONTARIO

GEGUŽINĖ. Liepos 25, sekmadie-nį, 1 v.p.p., Petro Jutelio vasarvietė-jų "Baravykas" prie French River lietuvių sporto klubas "Gegužinis Vil-kas" rengia gegužinę su jaunimo li-terija ir programa. Tai bus įvykdy-mas S. Krivicko pasiūlymo, kurį pri-ėmė visuotinis narių susirinkimas. Pagal jį paskirtas \$100 laimikis, ku-rį loterijos būdu galės laimėti klubo nario vaikai — berniukai ir mer-gaitės, kurie studijuoja universitete. Klubas valdyba aprūpins vaigia ir gėrimais visus svečius. Programa at-likis studentai, kurie dalyvaus šioje gegužinėje. Mes, "senieji vilkai", no-rime, kad ir jaunieji šiek tiek pasi-rodytų lietuvių sporto klubo veik-loje. Norėtume, kad mums išėjus pensijon, klubas neužsidarytų ir per-

eitų į jaunimo rankas. Į šią geguž-inę kviečiame ne tik Sudburio lietu-vius, bet ir iš tolimesnių apylinkių. Tad iki pasimatymo "Baravyke", kur galėsime įvertinti Petro kūrini ir studentų gegužinę, kurioje laimė nusišypsos vienam studentui ar stu-dentei, kurių tėvas ar motina yra klubo nariai. Be to, šia proga į klubą galės įsirašyti nariais be įstoja-mojo mokesčio kiekvienas jaunuolis ar jaunuolė.

Klubas valdyba

KANADOS DIENOS proga mieste buvo surengtas paradas ir įvairių tautybių pasirodymas. Pastarąjį su-rengė Etninio Meno Taryba ir pa-kvietė Silvija Martinkutę programos pranešėja. Lietuviai šį kartą neda-lyvavo nei parade, nei programoj. R.

HAMILTON

"LITHUETTES", mūsų mergaičių grupė, vadovaujama R. Vass, gražiai pasirodė miesto įsteigimo sukakties atžymėti komiteto organizuotame Liepos pirmosios parade.

K. H. BARONAI, dukrelei Jūratei paūgėjus, pirkso savo šeimai patogų namą rytinėje miesto dalyje. Šio mėnesio gale persikelsi ten gyventi.

ALF. JUOZAPAVIČIUS šiais me-tais vadovauja Toronto Prisikėlimo parapijos vaikų stovyklai, kuri pra-sidėjo liepos 10 d. Tėvų pranciško-nų vasarvietėje, Wasagoje, ir truks dvi savaites.

M. TARASKEVICIUS, 74 m. am-žiaus, senosios imigracijos lietuvis, čia turėjęs daug draugų tarp naujų-jų ateivių, pardavė savo nekilnojama-turtą ir išvažiavo į Lietuvą už-baigti savo senatvės dienių. Kanado-jė buvo išgyvenęs 41 metus. Ten ap-sigyveno Druskininkuose, kur gyvena savo name jo žmona ir duktė.

J. R. BULIONIAI atostogas pra-leis Kanados vakaruose. Liepos 31 d. jie išskrenda lėktuvu į Vanku-verį ir dvi savaites lankys įdomiasias vakarinę provincijų vietoves.

INTERNATIONAL HARVESTER imonė dėl nepakankamai gautų už-sakymų sustabdė 14-kai savaičių ga-myba ir paleido visus savo darbinin-kus. Nuo gegužės 29 d. jau čia at-stogauja apie 20 ten dirbančių lietu-vių. Jei tuo laiku neprasidės strei-kas dėl naujos darbo sutarties, imo-nė yra pažadėjusi pašaukti visus at-gal į darbą rugsėjo mėnesį.

SILVIJA MARTINKUTĖ, kuri Sudbury suorganizavo tautinių šo-kių grupę "Ramunėlė", išvyko Ki-kagon į tautinių šokių instruktorių kursus.

L. E. KLEVAI nupirko savo su-

nui \$5000 vertės "Baldwin" vargo-nus. Jų vaikai Romas ir Margarita rodo didelį talentą muzikoje ir viso-kių klasių varžybose yra laimėję daug aukso ir sidabro medalių. Kle-vas pradėjo organizuoti kapelą.

PRIE KELIAUJANČIO LIETU-VIŲ JAUNIMO ekskursijos iš Hamil-tono prisidėjo Darja Deksnytė, Mar-garita Klevaitė ir M. Panavas. K. M.

ISSKRIDŲ SU EKSKURSIA Eup-on 21 dienos atostogoms Liet. Na-mų b-vės p-kas G. Palmer-Palliuinas. 10 dienų praleis Vilniuje ir Kaune. Jis atvyko į Kanadą 1927 m. ir nuo to laiko nė karto nebuvo Lietuvoje.

STREIKUOJANT miesto autobusų vairuotojams, per birželio mėnesį žymiai pakilo LN autoakstės pajā-mos: per gegužės mėnesį jų turėta \$390.25, o per birželį — \$535.80. Ankstyvesnį š. m. mėnesiai pajā-mos buvo panašūs į gegužės.

GRAŽIOJE VIETOVJE prie Paris, Ont., A. Podolskio jaukioje tėvų kraštą primenančioje sodyboje lie-pos 25, sekmadienį, SLA ruošia lie-tuvišką gegužinę. Siemiet ji bus tu-tyvairė, nes nuo liepos 1 d. Ont-ario valdžia susvelnino alkoholinių gėrų vartojimą. Sk. St.

Advokatas EUGENIJUS KRONAS, B. Sc., B. C. L., 32 James St. So., Royal Bank Building, suite 614, tel. 522-8781 Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus 5%
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutapus 6%
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius 6½%
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	indėlius 7%
penktadieniais 9.30 — 8 v. vak.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.	Duodame:
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais	asmenines paskolas iš 10%
šeštadieniais "Talka" uždaryta.	nekl. turto paskolas iš 8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduoame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.500.000.

KNIGHT RADIO & TELEVISION SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVIEŽIA MESA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited
284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Nemokamos autoaiktės

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ALTOS IR JAV LB VALDYBŲ pirmininkų ir atstovų pasitarime Čikagoje liepos 3 d. buvo aiškintasi Lietuvos laisvinimo veiklos reikalai. Sutarta, kad tų veiksmų pirmininkai ateityje turėtų glaudesnius ryšius ir testų pradėtą veiklos derinimą. Da-lyvavo ALTOS pirm. dr. K. Bobelis, vicepirmininkai T. Blinstrubas, dr. K. Sidlauskas, dr. V. Šimaitis, dr. J. Valaitis, ALTOS atstovas Vašingtone dr. J. Genys, JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirm. Vyt. Voleratas, JAV LB CV narė A. Zerr-Mačiulaitė ir JAV LB tarybos prezidiumo pirm. Vyt. Kamantas.

VLIKO TARYBOS POSEDYJE Niujorkie paskutiniųjų dviejų mėnesių veiklos apžvalgą padarė Europos iš-vykus pirm. dr. J. K. Vallina pava-duojęs vicepirm. dr. B. Nemickas. Prano ir Algirdo Brazinskų byla Turkijoje tebėra neužbaigta. Jų ad-vokatui buvo pasiūsta svarbių doku-mentų bylai ginti. P a s t a r u o j u metu vis daugiau atsiranda doku-mentų apie Hitlerio ir Stalino san-dėrį Lietuvai pasidalinti. Jie atren-kami ir bus įtraukti į dr. B. Kaslo redaguojamą dokumentų leidinį. Pra-nešimą apie ELTOS biuletenį padarė vicepirm. J. Audėnas. Juo plačiai naudojasi lietuviškoji spauda, bet redaktoriai turi pagedavimų, išdė-tytų jiems pasiūstojė anketoje. Dėl pašto prabangimo ELTOS samatą te-ko papildyti \$200. Tautos Fonatė re-mėjams, paaukojusiesiems per metus nemažiau kaip \$25, bus siuntinėja-mas biuletenis.

BRITANIJOS LONDONE, grįžda-mas iš atostogų Afrikoje, mirė Wor-cester, Mass., Sv. Kazimiero parapi-jos klebonas ir Kunigų Vienybės centro valdybos pirm. a.a. kun. Jo-nas Jutė-Jutkevičius. Vėlonis buvo žymus Lietuvos vyčių veikėjas, JAV LB tarybos narys, priklausęs daugie-liu lietuviškų organizacijų. Jo ypač dideli nuopelnai yra laisvų rašyme Lietuvos reikalų JAV bei pasaulio politikams, kultūrininkams ir laik-raštininkams. Jo pastangų dėka to-kių laisvų pasiūsta dešimtys tūks-tančių. Palaidotas Worcesterio kapī-nėse iš Sv. Kazimiero bažnyčios.

AUKSINIŲ JUBILEJŲ Detroitie at-šventė Sv. Antano parapija, vado-vaujama dabartinio klebono kun. Ka-zimiero Simaičio. Birželio 12 d. ge-dulingas Mišias už parapijos miru-siuos atlaikė ir du p a m o k s l u s pa-sakė kun. Stasys Iva, Putnamo N. Pr. Marijos seselių kapelionas. Bir-želio 13, sekmadienį, koncertacīnės Mišias laikė vysk. V. Brizgys, kun. K. Simaitis, kun. St. Iva, kun. V. Stankevičius, kun. M. Kundrotas ir kun. B. Ivanauskas. Sukakties pritaikytą žodį tarė vysk. V. Brizgys. Aka-deminė dalis buvo surengta Lietuvių Namuose. Po gausių sveikinimų žo-džių ir raštų su parapijos išskirimo istorija minėjimo dalyvius supažin-dino inž. Vytautas Kutkus ir Stasio Garliausko redaguotas sukaktuvinis leidinis. Pietūs buvo pajavairinti dai-nomis ir užbaigti tautos himnu.

FRANK KESTAUŠKAS iš Grand Rapids pasiuntė S. Kudirką išdavu-siam laivo kapitoniui Eustis \$5 ir laiška, patardamas už tuos pinigus nusipirkti virvę ir ją pasikabinti sa-vo bute, kad jį visada primintų įvykdyti išdavystę. Šį jo laišką pa-skelbė vietinis laikraštis "The Grand Rapids". Prie laiško buvo prijungtas ir telefoninis pasikalbėjimas su ka-pitonu Eustis, kuris apgalvestavo, kad pabėgėliui neitadivamos klau-simas nebuvo anksčiau išaiškintas. Dabar tokių nesupratimų jau ne-bus. Kpt. Eustis taipgi prisipažino, kad S. Kudirkos išdavimas jam buvo labai sunkus įvykis, jį sukrečęs ir pakietęs visą gyvenimą, privertęs ap-mastyti dabartinį pasaulį. Atsiųstuo-sius \$5 jis žadėjo panaudoti ne vir-vei, bet telefono išlaidoms apmokėti, nes jų ryšium su S. Kudirka susidarė apie \$200.

DETROITO GATVEJE banditai apibėdė ir nužudė 65 metų amžiaus Juozą Puidą. Čikagoje negrai smar-kiai sumušė fotografa Martyną Na-gį. Iš jo buvo atimti pinigai ir foto aparatas.

EICHSTAETTO LIETUVIŲ GIM-NAZIJOS I-sios laidos sukakties pa-minėti šį rudenį viis renkas į Union Pier, Mich., pas Viktoriją Karaitienę, buvusią mūsų klasės draugę. Jau 25 metai kaip mes išsikirstėm į visas pasaulio puses. Dalį adresų turim, o beveik pusės neturim. Tad kreipiu-si į visus, viešai kviesdama buvusius I-sios laidos abiturientus ir Eichstaet-to gimnazijos mokytojus į suvažiavimą š. m. rugsėjo 18-19 d.d. į Union Pier, Mich. Informacijų prašau kreip-tis pas Nijolę Ward-Mikšytę, 2499 Horseshoe Dr., Birmingham, Michi-gan 48010, USA. N. W.

LONDON, ONT.

JAUNIMO GEGUŽINĖ. Birželio 19 d. įvyko studentų organizuota gegu-žinė netoli Delhi. Registruotų buvo tik 120, bet vakare buvo beveik 500 asmenų. Dienos metu jaunimas spor-tavo ir maudėsi. Maisto netrūko, bet nebuvo lengva lauzą paruošti to-kiam būriui. Diena praėjo be nelai-mių. Londono studentai dėkoja: p. p. Augustinavičiams už jų ūkį, kurį jie numatė gegužinei, nors kitas ūkis buvo per klaidą panaudotas; Londo-no lietuvių katalikų organizacijai už \$15, Delhi lietuviams šauiliams už \$50 auką; Delhi poniams už paruo-štą maistą. V. Jonynas

Argentina

LIETUVIŲ SUKILIMO trisdešimt-metis buvo atžymėtas pamaldomis Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Avellanedoje. Mišias koncelebravo klebonas kun. A. Steigvila ir svečias iš Romos kun. P. Urbaitis, SDB. Pa-maldų dalyviai nužygiavo prie lietu-viško kryžiaus parapijos sodyboje, kur gėlių puokštės padėjo "Atžaly-no" ansamblio merginos. Zuvusius sukilime ir mirusius Sibire priminė Ignas Padvalskis. Už juos buvo su-giedotas "Viešpaties Angelas". Minė-jimą salėje pradėjo klebonas kun. A. Steigvila, pakviesdamas programos vadovu Vyt. Padvalskį. Sukilimo is-torinę reikšmę atskleidė Zeferinas Jukevičius. Kadangi salėje buvo ne-mažai argentiniečių svečių, pagrindi-nius faktus jis nušvietė ispanų kalba. Trumpą žodį tarė aerodroman turė-jęs skubėti svečias kun. P. Urbaitis, SDB. Lietuvių bičiulis prof. dr. A. Dussaut ragino kelti balsą už Lietu-vo ir visų pavergtų kraštų laisvę. Meninė programa buvo pradėta poe-zijos pyme "Tėvynės rauda". Kankiė-mis palydimas Danutės Runimaitės, Maironio, Brazdžiono, Malkūnienės ir Mickutės eilėrašius deklamavo Irena Simanaukienė, Jovana Macai-tytė ir Rasa Kairelytė. Kvirina Runi-mo režisuotą vaizdelį "Sugrįžimas tė-vynėn" suvaidino Janina Macaitytė, Dana Runimaitė, Jonas Baltrūnas. Manhe ir pats režisiorius. Keletą da-lyvių padainavo Sv. Cecilijos ir "Auš-rons" jungtinis choras, diriguojamas muz. Vaclovo Rymavičiaus. Akompanavo Eleonora Mikučionienė. Rasos Kairelytės vadovaujamas "At-eities" ansamblis pašoko "Rugučius", "Oželį", "Lendūgėlį" ir "Gyvatara". Baigminį žodį tarė Argentinos lietu-vių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. Artūras Miciūdas, padėkojęs tautiečiams ir svečiams argentinie-čiams už gausų dalyvavimą. Sukilimo sukaktį ir jos minėjimą atžymėjo dienraščiai "La Prensa", "La Na-cion", "Clarín" ir "La Razon".

Italija

MILANE LEIDŽIAMAS istorijos žurnalas "Storia Illustrata" istorinės kronikos skyriuje paskelbė rašinį "Ginkluotas sukilimas Lietuvoje", pa-sinaudodamas ELTOS biuletenio ita-lų kalba specialiu numeriu, kuris 1966 m. buvo skirtas sukilimo 25 metų sukakties.

Britanija

JAU TRADICIJA YRA TAPES tautiečių sąskrydis Lietuvių Sodybo-jė per Sekmines. Sekminių įsvaka-rėse į ją atvyko keletas ekskursijų ir daug tautiečių privačiais automo-biliais. Sokiai senimui ir jaunimui buvo surengti sodybos salėje, tačiau ir lauke, "Žaliojo girelėje", skambė-jų juokas ir lietuviškos dainos, nenu-tilusios

Etninių grupių įnašas

Per daugelį metų etninės grupės labai praturtino Kanados kultūrą savo mokslu, patirtimi ir papročiais. Dviejų kultūrų ir kalbų komisija ketvirtoje savo darbų knygoje apžvelgia etninių grupių įnašą literatūroje, muzikoje, scenos mene, daileje. Daugelis menininkų yra atskirai paminėti, o kiti yra išvardinti "The Canadian Family Tree", leidinyje, kurį galima gauti Kanados knygynuose.

Iš pasižymėjusių Kanados literatūroje minimas Frederick Philip Grove su prerijų novelėmis, John Marlyn ir Mordecai Richler su miesto gyvenimo romanais, Louis Dudek, A. M. Klein, Irving Layton ir Leonard Cohen su poezija. Tie autoriai rašė angliškai, nors jie yra kilę iš įvairių etninių grupių: Grove — švedas, Marlyn — vengras, Dudek — lenkas, o kiti — žydai. Dauguma imigrantų pasirinko anglų kalbą, tad labai nedaug kas rašė pranciūziškai. Atsirado literatūros ir kitomis kalbomis. Ypač minėtinos žydų, ukrainiečių ir islandiečių kultūrinės grupės, kurių temos rodė glaudų susijimą su Kanada.

Nuo 1920 metų imigrantų įtaką emė reikštis muzikoje. Atvykę iš Europos su geru muzikiniu išsilavinimu, jie pasireiškė kaip muzikos atlikėjai, kompozitoriai, mokytojai, dirigentai ir kritikai. Kompozitoriai, kaip Oskar Morawetz, Istvar Anhalt, ir vokalistai, kaip bosas Jan Rubes, užsitarnavo publikos ir kritikų įvertinimo.

Daug imigrantų užsiėmė baletu kaip mokytojai, direktoriai ir planuotojai. Pirmoji profesinio baletu bendrovė Kanadoje yra įsteigta Rusijos gimusio Boriso Volkoff.

Imigrantų dalyvavimas teatre buvo ribojamas jų kalbos mokėjimu. Jie dažniau buvo režisieriais, direktoriais, planuotojais ir technikais, rečiau aktoriais. Nuo 1963 m. Naujųjų Kanadiečių Teatras Torontė priima aktorius, kurių negrynas anglų kalbos mokėjimas būtų kliūtis patekti į kitų bendrovių teatrus. Montrealio "La Poudrière" yra vienintelis daugiakalbis teatras Kanadoje. Jame vaidinama pranciūziškai, angliškai, vokiškai, ispaniškai ir itališkai jau nuo 1958 m.

Kanados tapyba buvo paveikta vietinių ir užsieniečių įtakų. Religiniai papročiai ir liaudies menas turėjo daug įtakos kairiųjų dailininkų darbams. Pz. William Kurelek, kuris yra ukrainiečių kilmės, gimęs Albertoje, piešia Vakarų Kanados gyvenimą. Kitų dailininkų praeities kultūrinis charakteris nevisada yra toks ryškus.

Kanados mene ryškiai pasirodė skulptūra. Daug statulų puošia naujus pastatus. Visa eilė imigrantų turėjo didelę įtaką šio meno išvystyme. Jų tarpe yra Sorel Etrog ir Anne Kahane.

Įvairių etninių grupių, ypač ukrainiečių ir japonų, architektai panaudojo modernią stilių ir medžiagas, kurias pritaikė tradicinėms Kanados aplinkoms.

Kanados grafiniam mene ypač minėtinas vengras Nicholas Hornyansky. Jo darbai yra augštai vertinami; dar ir dabar turi įtakos jaunesnei menininkų kartai.

Kanados rankdarbių menas suklestėjo ypač po antro pasaulinio karo naujųjų ateivių dėka. Rankdarbių menininkai sustiprino esamą rankdarbių meną ir padidino jo įvairumą.

Kultūrinės organizacijos
Kanados etninių grupių organizacijos stengiasi išlaikyti ir plėtoti savo kultūrą, meną, literatūrą. Per pastaruosius 25 metus šiam tikslui buvo sudaryta naujų organizacijų. Vienos jų rūpinasi suteikti lėšas ir jas panaudoti studijoms, kitos ple-

čia kultūros ir švietimo veiklą, organizuoja paskaitas, diskusijas, parodas, koncertus ir bando bendradarbiauti su kitomis etninėmis grupėmis bei Kanados visuomene.

Siūlymai

Dviejų kalbų ir kultūrų komisija siūlo vyriausybei padėti tokioms organizacijoms, kurios rūpinasi tradicijų apsauga ir menu bei literatūra, nes visa tai atspindi Kanados kultūrinį įvairumą. Valstybės sekretoriato pilietybės skyrius yra tinkamiausia įstaiga rūpintis ta pagalba, nes ten ir dabar dalis lėšų tiems reikalams yra skiriama. Siūloma, kad atitinkamos federacinės, provincinės ir savivaldybinės įstaigos gautų lėšų remti kultūrinėms ir mokslinėms organizacijoms, kurios rūpinasi įvairių grupių, neskaityt anglų ir pranciūzų, menu bei literatūra (XIV siūlymas).

Komisija taip pat siūlo, kad Simtmečio Komisijos r e m t a s Kanados liaudies meno tarybos darbas būtų tęsiamas ir išplėstas visose liaudies meno šakose. Ji siūlo, kad administracinės išlaidos būtų padengtos iš viešų fondų per pilietybės skyrių (XV siūlymas).

Labai svarbu, kad būtų apsaugota kultūrinių grupių istorija, padedanti menui ir literatūrai. Labai mažai žinoma istorija tų, kurie nėra britų ar pranciūzų kilmės. Visa ta Kanada istorinė medžiaga buvo beveik nepastebima. Valstybinis žmogaus muziejus ir valstybinis archyvas permaži kreipė į tai dėmesio, neturėjo tam nei lėšų, nei patalpų. Po Kanados šimtmečio paminėjimo kanadiečiai plačiai susidomėjo ta istorine medžiaga. Valstybinis muziejus rūpinasi istorijos ir liaudies meno saugojimu bei tyrimu, bet dar neturi pakankamai lėšų, kad tas darbas būtų tinkamai tvarkomas. Todėl komisija siūlo, kad Valstybinis žmogaus muziejus būtų aprūpintas tinkamomis patalpomis ir lėšomis ir galėtų pilnai vykdyti tokius projektus, kurie liečia kultūrinių grupių, neskaityt britų ir pranciūzų, istorinę, visuomeninių organizacijų, liaudies meno medžiagą.

Tolimesni tyrinėjimai

Komisijos tyrinėjimai parodė, kad yra reikalingos tolimesnės etninių grupių studijos. Dažniausiai etninių santykių sociologija yra amerikietiška. Jos išvados nėra pritaikomos Kanadoje. Komisija mano, kad reikalingi tolimesni tyrinėjimai, liečiantys ypač kultūrinių grupių santykius. Palengvinti šiam darbiui komisija parūpinė plaučius statistikos duomenis Appendix II ir pagrindinėje bibliografijoje. **Canadian Scene**

Eilėraštis iš okupuotos Lietuvos

Traukinio kalba

Skundus, skundus — —
Vežu, vežu — —
Krauju pasruvusius,
Tikrai baistus.
Sustoti aš nebegačiu,
Skundus ir ašaras
Vežu... vežu...
Jei bučiau aš
Tiktai žmogus,
Išmesčiau čia —
Rusius... visus.
Bet aš esu nebe žmogus,
Skausmus ir ašaras
Vežu... vežu...
(1971)

Sibiro taigos jau čia pat — Kiek liko jų, Kas gi atras?

O aš judu vis — tuku... tuk
Džiaugiuos, kad aš —
Nesu žmogus...
(1971)

Čiurlionio Ansamblio, vadovaujamas muziku A. Mikulskio, koncerto metu. Jis atliko sėkmingą koncertų kelionę P. Amerikoje. Nuotr. V. Bacevičiaus

Išvartyta "Septintoji Pradalgė"

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

VYTAUTAS A. JONYNAS

Likusią "Septintosios Pradalgės" puslapių dalį užpildė literatūriniai straipsniai. Tenka pripažinti, kad tik Pr. Naujokaičio apžvalga "Žvilgsnis į dvejų metų mūsų grožinę literatūrą" yra kiek netekusi savo aktualumo. Joje gerokai atlaidžiai vienu atveju pasisakoma apie 1968-9 m. būvyje pasirodžiusias knygas, kitu atveju trumpai drutai sukertamas toks leidinys kaip "Lietuvių literatūra svetur". Žodžiu, tai lyg ir atkirtis "Metmenų" ir "Aidu" recenzentams, kuriuos Naujokaitis vadina slapvadininkais.

Net du straipsniai yra skirti apibūdinti lietuvių kilmės rašytojų kūrybai. G. J. Vebrienė pradeda savo paskaitą, skaitytą 1970 m. sausio 17 d. Bostone, tokiomis žodžiais: "Apie Milašius, tuo nuostabų lietuvių, domiu kalbėti visur ir visada...". Nesinori įžeisti gerbiamos prelegentės, bet mūsų ištikimimui, vargu ar lietuvių visuomenė yra vienodai linkusi klausyti apie Milašius, Mickevičius, Bobrowskius, Gustus visur ir visada. Ateina tautai metas, kai sava kūryba pasidaro vienintelė tikrovė. Jų švirkstis skulptūra nepagražės, jeigu joni sprausi egzotiško paukščio plunksnas. Be abejonės, nepaakenks karta, kita išgirsti apie tolimų karalių soduose giedojusias paukštes, sužinoti, kad buvo toks Mickevičius, Gustas, Bobrowskis. Bet irgi daug kas priklauso nuo to, kas apie juos pasakoja. Milašius, ir gal Baltarusai, situacija šia prasme ypatingai būdinga. Jų kūryba turėjo įtakos mūsų literatūrai. Gailla, kad taip mažai susilaukiam studijų apie tą jų (ir gal dar Marc Chagallio) poveikį.

R. E. Maziliauskas supažindina "Pradalgės" skaitytojus su jaunos lietuvaitės, rašančios vokiškai, Aldonos Gustas-Gustaitės kūryba. Straipsnis pavadintas "Panas lietuviškose samanose" (maža korektūros klaidelė galėjo išskirti pokštą. Atvirai kalbant, gal Maziliauskas jos ir tikėjosi). Sunku, žinoma, spręsti nesuspaižinus su visa Aldonos Gustaitės kūryba, kiek būdingas jai seksualumas, bet ilgokas Maziliausko aiškinimas kaip Aldonai atsirado eilutė "dein schoener Popo" (juo labiau, kad skaitytojų kyla įtarimas, jog pateiktas vertimas nevisai tikslus), tradiciškai konservatyvų lietuvių nuotieką galvoti: "na ir buvo kuo žavėtis". Žodžiu, esama kažkokių nedasakymų. Šiaip Gustaitės eilėraščiai, kur kalbama apie vaikystę Lietuvoje, neabejotinai atskleidžia jautrią, originalią lyriką.

Vincas Kazokas pateikia atsiminimų žiupsnelį apie Pulgi Andrių, mėgdamas rehabilituoti jį kaip humoristą. Dr. Jonas Grinius provokuojančiai užvartina straipsniu "Karalius Mindaugas sovietinė nelaisvė?" aptaria Justino Marcinkevičiaus dramą "Mindaugas". Tai

vienas negausių dr. J. Griniaus bandymų pasisakyti apie Lietuvą kuriamą raštija. Gal autoriaus nevisai susimąstytas ties poeto žodžiais, kuriuos jis pats cituoja: "Kaip aš surinksiu Lietuvą dabar, Kuri kiekvieno širdyje kitokia?" Šiaip jau galima sutikti su J. Griniaus baigimėmis pastabomis:

Jeigu nebūtų nereikalingo Mindaugo sulaukimo iki poodžiaus ir būtų atsakyta tos krikščionybės neapykantos, kuri nepagristai sulaužė karalienės Mortos asmenį, "Mindaugo" drama gal atrodytų meniskai pralenkusi B. Sruogos nevieną istoriškai dramatinę kroniką. Bet ir dabartinę redakciją ji "visa galva" iškyla aukščiau už V. Krėvės "Mindaugo mirtį".

R. Šilbajorio straipsnis "Žvilgsnis į naująją mūsų lyriką" bando apžvelgti reikišnius, pasirodžiusius mūsų poezijoje abiejose Atlanto pusėse ir nepretenduoją į nuoseklų išsamų dėstymą. Sugretindamas kaikiurius motyvus, anaipol neatsitiktinai suskambiusių Vaicūnaitės, Miezėlaičio, Sigito Gedos, Just. Marcinkevičiaus, Albino Bernoto, Liūnės Suteumos, Vl. Slaito, Jono Meko lyrikos, — autorius pastebi, kad ir ten ir čia sukama paprastumo linkme, naudojamas kasdieninės tikrovės duota metaforinė medžiaga. Visumoj Šilbajoris perlekia greičiau negu zovada per eilę

SADŪNAITIS "LAIŠKAI DIEVUI"

A. TYRUOLIS

Tokiu pavadinimu (Kancija, p. 41) leidykla išleido ketvirtąjį Dangulės Sadūnaitės eilėraščių rinkinį. Debiutavusi prieš 10 metų rinkiniu "Vasaros medžiūose", D. Sadūnaitė jau spėjo deramai pasireikšti mūsų naujausios poezijos gretose. Ji priklauso tai šio pokario mūsų jaunesniųjų poetų grupei, kuri įieško naujų išraiškos būdų ir jau nedaug bendra beturi su tradiciniu eiliavimu.

I šį rinkinį sudėti 47 eilėraščiai, paskirstyti į tris skyrius: "Žiemai artėjant", "Vidudienį", "Pavasari". Jau šie skyrių pavadinimai rodo, kad poetės žvilgsnis pirmiausia kryptas į gamtą. Pradedama rudens eilėrašciais, jį lyg ir iš tolo atsišaukia į Donelaitį, kuris savo "Metus" irgi pradėjo nuo rudens, ir tik vėliau jo leidėjai poemos dalis sukeitė — pirmenybę davė pavasariui.

Medis, lapai, gelė — visa tai poetėi yra ne kas kita, kaip laiškai Dievui, kur surašyti jos jausmai ir pergyvenimai. Tai primena jau pats įžanginis eilėraštis. Tuose laiškuose, tuose gamtos pasireiškimuose, jmai įieško ir pačios gamtos Kūrėjo bei jį leidėjo (taigi, ne panteistinė prasme):

Už lango lapai ploja.

Ir jau laikau dieną rankoje, tarytum paukštį. Dairydami Savininko (Aušra, p. 69)

Dar iškyla pakartotinis Velykų motyvas, kai medžiאי šaukia "Osanna" (p. 53), kai mes žiūrime į "tyliai giedantį angelą" (p. 61) ar kai "lelijos kelias tar-nauti Jam savo baltumą" (p. 68). Šiaip jau beveik visi šio rinkinio eilėraščiai atitraukti nuo vietos ir laiko dimensijų. Tik pasikalbėjimas su magnolija (p. 72) ar iškyla į Santa Cruz (p. 60) primena lokalinį koloritą.

Neretas rinkinyje ir kancijos motyvas. Ir čia poetė jau atvirai pasako, kad lapai (t. y. gamta) be augštesnės valios nepriedings skausmo, "seno kaip žemė" (p. 18). Bet skausmas, nors ir kaip didelis bebūtų, poetės nepalaužia, jį nepraranda vilties galop "sutikti saulę" (p. 72). Net kai kancija su la u ž o "rankas ir kojas", guodžiasi, kad taip bus lengviau susigyventi su ja:

Taip geriau, taip lengviau mane

rinkinių, kurių kiekvienas vertas mažų mažiausiai atskiros recenzijos. Kompoziciniu atžvilgiu jo straipsnis irgi ne be prieikaščių. Jis, sakysim, cituoja ilgiausias ištraukas iš Ed. Miezėlaičio "Serksno ažiūru", paskui prideda gana raizgus savo komentarus, kad maždaug ketvirto puslapio pabaigoje prieitų išvados, jog "perdidelis kalbos virtuozizmas gali užslopinti jos turinį, paversti viską tik ornamentu". Eilinis skaitytojas bus susidaręs tą įspūdį jau nuo pat pirmųjų cituojamo teksto eilučių.

Idmiausia Šilbajorio pastaba, tikrai verta susimąstymo (prisimenant tą patį Just. Marcinkevičiaus "Mindauga"), yra šioji:

Poezijos kalba visuomet sukuria atskira, savitą pasaulį, bet visuomet pasilieka ir galimybę, kad tas pasaulis bus tikrai iliuzija: metaforų, vaizdų, minčių ir jausmo subtilių rezi-gi-nų, išnykstančių, kaip rūkas sausam tikrovės vėjui papūtus. Štai Miezėlaitis, Marcinkevičius išgudrą sau vėl gimtąjį kraštą iš po karo griuvėsių, bet ar nėra ji, ta poetė Lietuva, tik jų pačių meilės ir vaizduotės vaikas, ar nestovi ji, kaip našlaitė, šiandieninių politinių realybių akivaizdoje. Ir jeigu taip, ir je tu žino, tai ar nepabaigė jie vis dėlto iliuizijų pasaulį? Ar neatidavė jie tos našlaitės "istoriją", kai tuo tarpu būtų jau reikėję be žodžių, tik giliai savyje, išsaugoti?

Septintoji Pradalgė, literatūros metraštis. "Nidos" Knygų Klubo leidinys nr. 81, 1971. Kaina \$4,50.

SADŪNAITIS "LAIŠKAI DIEVUI"

A. TYRUOLIS

savyje įalpinsi (Kancija, p. 41) Formos atžvilgiu D. Sadūnaitė yra trumpa, dažnai fragmentinio sakinio puoselėtoja. Ankstesni poezijos kritikos standartai jai neįmanomi taikyti, nes ji turi savitą ritmiką ir strofos praktiką. Net ir sakinio fragmentacija jai turi savo reikšmę. Kartais strofą sudaro perlaūžtas dviejų žodžių sakiny (p. 66). Šalia to, kur reikia padaryti stipresnį įspūdį, nevengia ir pakartojimų.

Įvairių rūšių brūkšniai ir punktirai regimai turi papildyti tai, kas nepasakytą (kaip muziką, kai ne dainuojama, bet niūniuojama). Be abejonės, tai individuali poetės išradimui žymė, tuo tarpu jai vienai būdinga.

Šiaip jau daug dėmesio skiriama jausmo kondensuotumui ir vaizdo ryškumui išgauti. Kaip minėta, jau į dviejų žodžių sakinį bandoma dėti platesnės amplitudės jausmą. Vaizdo ryškumo nekarta siekiama drąsiais palyginimais, kaip šis:

Saulė atsigirė ir mane kaip liūtę (Vidudienis, p. 34).

Kartais palyginimas įgauna dar realistiškesnės prasmės: Paukščiui šaukia garsiai: tarytum kaimiečiai (Vasara, p. 38).

Visa tai rinkinyje teikia naujumo, gaivumo. Įieškodama naujos išraiškos, poetė yra, ap-lamai imant, sugestivi. Vietom jaučiamas polinkis į simboliką, bet jis nemažina eilėraščio prasmės ryškumo. Deramai apvaldytas santūrumas, be abejonės, padeda nepasiduoti prozinio pasisakymo pagundai, kurio įpuola nevienas moderniosios poezijos atstovas.

Dangulės Sadūnaitė, LAISKAI DIEVUI. Eilėraščiai. Brooklyn, N. Y., Atetis, 1970 m., 72 p. Kaina \$2,00.

Atsiūsta paminėti

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ZOLĖ. Romanas. Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio 1971 m. atžymėta knyga. Mecenatai — Janina ir Juozas Valiūšaičiai. "Laisvosios Lietuvos" knygų leidyklos nr. 2, 254 psl. Viršelis — dail. A. Rukštelės. Atspaudė Morkūno spaustuve Čikagoje. Tiražas — 1100 egz. Kaina nepažymėta.

Alfonas Grauslys, JIESKAU TA VO VEIDO. Rodyklės įieškimo ke-liuose. Leidėjas—Lietuviškos Kngpos Klubas, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, USA. Kaina \$5,00. Ap-lankas Giedrės Vaitienės, 296 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ POEZIJOS ANTOLOGIJA "Piesni i gwiazdy" ("Dainos ir žvaigždės") išleido Panstwowy Instytut Wydawniczy Varšuvoje. Antologijos sudarytojai Leopoldas Levinas ir Zigmuntas Stoberskis skaitytojus supažindina su lietuvių poezijos rai-da nuo K. Donelaicio iki dabartinių dienų. Be senųjų poetų, antologijon įtraukti vien tik tėvynėje likę poezijos atstovai. Vienintelė išimtis — Lenkijoje gyvenantis J. Kėkštas. J. Degutytė pristatoma kaip žymiausia dabartinio romantizmo atstovė. Antologijoje dalyvaujančio 41-uo lietuvių poeto eilėraščių į lenkų kalbą išvertė S. Stoberskis, L. Levinas, M. Pechalas, A. Kamienska, T. Chruscelevskis, V. Borunskis, V. Slobodnikas, J. Lau, B. Ostromenckis, V. Abramovičius ir J. Sikirickis. Leidinio vertė, be abejonės, būtų padidinus atranką — atsisakymas tokių "poetų", kaip J. Paleckis, A. Venclova, K. Korsakas, ir įtraukimas bent jau Bernardo Brazdionio, Jono Aisčio ir kitų, kurie yra palikę neištrinamus pėdsakus lietuvių poezijos istorijoje.

ADELAIDES LIETUVIŲ meninių kolektyvų vadovai Australijoje nutarė pastatyti Gasparo Veličkos operinio žanro veiklą "Nemunas žydi". Spektakliuose dalyvaus choras "Lituanian", tautinių šokių grupė "Žilvinas" ir saviiekinis teatras "Vaidila".

LIETUVOS BUVO SIO PREZIDENTO dr. Kazio Griniaus laiškus, rankraščius, nuotraukas bei kitą archyvinę medžiagą renka JAV gyvenantis jo sūnus Liūtas Grinius. Laiškus planuojama išleisti atskiru leidiniu.

LIETUVIŲ FRONTO BICULIŲ Čikagoje surengtame 1941 m. sukilimo minėjime koncertinę programą atliko Hamiltono lietuvių chorą "Aidas", vadovaujamą sol. Vaclovo Verikaicio. Dalyvis žavėjo lietuvių kompozitorių dainos: F. Stroliaus — "Partizano mirtis", "Ramunėlė", "Jaunystės daina" L. Povilaicio — "Kas subatė", A. Budriūno — "Saulėle raudona", D. Andriulio — "Ateisiu", "Oi dariau, dariau lysveles", J. Indros — "Aš anyta", J. Bačinsko — "Palik tik dainą man", M. Noviko — "Gintarėlis", T. Makačio — "Kur tas kelelis", A. Raudonikio — "Nerūpestinga dainelė", St. Gailevičiaus — "Pavasaris", "Aidas" programon taipgi buvo įtraukęs S. Fosterio "Mano kaima", J. Sibeliiaus "Ant marių kranto" ir nežinomo XVI š. kompozitoriaus "Dono nobis pacem". Akompanavo Margarita Klevaitė. Keletą J. Naujalia, Vl. Jakubėno, A. Kacanauskio, J. Galvos, V. Klovos ir A. Dvožako dainų padainavo choro vadovas sol. V. Verikaitis. S. Rachmaninovo preliudu ir L. Beethoveno sonata koncertą papildė pianistas Rimas Klevas.

ANTANAS MONCYS, Paryžiuje gyvenantis skulptorius, gegužės 1 — liepos 1 d.d. su keturiomis savo darbais dalyvavo grupinėje parodoje Gravelines (Nord). Nuo gegužės 20 d. iki liepos 4 d. trys jo darbai buvo išstatyti "Labyrinth" grupės parodoje Chateau du Trembley (Yonne). Ši paroda dabar jau perkelta į Laon (Aisne), Maison des Arts et Loisirs. Du A. Mončio kūriniai yra grupinėje parodoje Carennac (Lot), Galerie du Prieure.

KVELANDO ČIURLIONO ANSAMBLIS bene sėkmingiausia koncertą turėjo birželio 27 d. Kolumbijos, Bogotos Mediatora teatre po atviru dangumi. Bogotos kalnų papėdėje čia sekmadieniais rengiami populiariai koncertai miesto gyventojams.

XVIII LIETUVIŲ DIENA surengė prel. Jono Kuciungio vadovaujama Sv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste. Dėmesio centre buvo koncertas ir dailės paroda. Koncerto programą atliko kompoz. Broniaus Budriūno diriguojamas misrus parapijos choras, jaunoji pianistė Raimonda Apeikytė ir sol. Gina Butkutė-Čapkauskienė, koloratūrinis sopranas iš Montrealio. Chorui tai buvo lyg ir savotiška repetitija prieš IV dainų šventę Čikagoje, nes koncerte skambėjo Br. Budriūno ir Bern. Brazdionio kantata "Lietuvos šviesos keliai" su solistais G. Čapkauskiene ir R. Dabšiu. Šiltai buvo sutikta ir Br. Budriūno "Protėvių žemė", talkinant sol. G. Čapkauskienei. Koncerto branduolį betgi sudarė pirmasis sol. G. Čapkauskiens pasirodymas Los Angeles lietuviams. Programon jį buvo įtraukusi po vieną Sibello, Sandovalo, Rossini kompoziciją, tris Br. Budriūno dainas — "Isau pavasari", "Sauksmas", "Isdykės rudėnėlis", tris Strausso, Sieczynskio operiečių arijas ir G. Verdi "Traviatos" I veiksmo Violetos ariją. Sprendžiant iš entuziastiškų atsiliepimų spaudoje, sol. G. Čapkauskiens debiutas Los Angeles yra tapęs nauju jos laimėjimu pastaruoju metu labai intensyvioje koncertų serijoje. Akompanavo pianistė Raimonda Apeikytė, kuri šį koncertą taipgi papildė Verdi-Liszto "Rigoletto" parafraze.

PROF. DR. VYTAUTAS BIELIAUSKAS, psichologijos katedros vadovas Xavier universitete Cincinnati mieste, Ohio valstijoje, vadovau akademinių reformų komitetui. Siom pareigom jį balsų dauguma išrinko jo kolegos profesoriai. Komitetas, peržiūrėjęs Xavier universiteto programą, paruoš pakeitimų ir papildymų pasiūlymus.

OKUPUOTOJ LIETUVOS

LIETUVOS MOKSLO AKADEMIJOS fizikos ir matematikos instituto astrofizikos skyriaus vadovas Vytautas Straizys Tartu universitete apgy-nė doktorato disertaciją "Daugiaspalvė žvaigždžių fotometrija". Astronomui V. Straizui suteiktas fizikos ir matematikos mokslų daktaro laipsnis.

DVIEJŲ DALIŲ ISTORINIS FILMAS "Henrikas Monte", vaizduojąs didvyrišką prūsų kovą su kryžiuočiais XIII šimtmečiu, jau pradėtas filmuoti Vilniaus kino studijoje. Scenarijaus autorius — S. Saltenis. Filmą kūrėjai — rež. A. Griekvičius, operatorius J. Tamoševičius ir dail. A. Kalinauskas.

J. NAUJALIO PRIZĄ įsteigė Kauno kultūros skyrius geriausiam šio rajono chorui. Pirmosios konkursinės varžybos įvyko Raudondvarėje, kompozitoriaus J. Naujaliao gimtinėje, dalyvaujant jo sūnui. Prie J. Naujaliao atminimui skirti akms buvo padėta gėlių. Atsiminimų pluoštu dalijo-si kompoz. K. Kaveckas ir A. Kairys. Konkurse skambėjo J. Naujaliao dainos. Prizas teko J. Dauguviečio vadovaujamam Babbų kultūros namų mišriam chorui. Programoje dalyva-vo ir P. Bekerio vadovaujamas savi-veiklinis simfoninis orkestras "Vil-nius". Iškilmė baigta visų konkurso dalyvių atliktais J. Naujaliao kūriniais, kuriuos dirigavo prof. K. Kaveckas ir A. Kairys.

TARPTAUTINEJE KNYGOS MENO parodoje Leipzige aukso medalį laimėjo dail. B. Zilytė-Steponavičienė už A. Liobytės knygos "Pasaka apie narsią Vilniaus mergaitę ir gal-vaudį Žaliabardį" iliustravimą. Dail. B. Leonavičiaus iliustracijas K. Jakubėno "Abėcėlėje" buvo įvertintos bronzos medaliu. Šių knygų lei-dejas — "Vaga".

VILNIUJE ĮVYKUSIAME M. Glinkos V jaunųjų dainininkų konkurse Lietuvai atstovavo Vilniaus operos solistai Vidutis Bakas, Monika Dangulė Juodkaitytė, Giedrė Kaukaitė-Zelbrūnienė, Kauno muzikinio teatro solistai Juozas Malikonis, Genovaitė Jasūnaitė ir šiemet Vilniaus konser-vatoriją baigusi Regina Maciūtė. Iš jų visų didžiausio įvertinimo susilau-kė Giedrė Kaukaitė, operinio-koncertinio dainavimo moterų balsų grupė-jė išsikovojusi I premiją ir laureatės vardą. Jos pagrindine varžovė buvo Leningrado mažojo operos teatro sol. Jevgenija Gorochovskaja, taip pat laimėjusi I premiją ir laureatės var-dą. Sopranas Giedrė Kaukaitė yra gi-musi 1943 m. Plungėje, Vilniaus kon-servatoriją baigusi 1968 m. Dve-juis metais ji tobulinosi garsojojo Mi-lano opejoj "Teatro alla scala", sek-dama tenoro V. Noreikos ir bosu V. Daunoro pavyzdžiu. M. Glinkos kon-kurse G. Kaukaitė dainavo G. Pucci-ni, G. Verdi, M. de Falla, D. Sostako-vičiaus, P. Čaikovskio ir M. Glinkos kūrinius. Vertintojus žavėjo G. Kau-kaitės atliktos G. Verdi operos "Ote-lo" Dezdemonos arijos—"Daina apie gliuosnį", "Ave Maria" ir D. Sostako-vičiaus operos "Katerina Izmailova" Katerinos arija. G. Kaukaitės lai-mėjimas liudija, kad Vilniaus operos ko-lektyvas savo gretas papildė talentin-gu ir pajėgiu sopranu. Kiti Lietuvos atstovai premijų nesulaukė nei ope-rinio-koncertinio, nei kamerinio dai-navimo grupėse, bet tuo netenka te-bėtis, nes M. Glinkos V konkurse varžėsi daugiau kaip 100 dainininkų.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS aktoriams meistriskumo katedrą šiemet baigė septyni studentai — Jūra-tė Aniulytė, Elzbieta Laucevičiūtė, Janina Matekonytė, Valda Montvilaitė, Česlovas Judeikis, Sigitas Rame-lis ir Vytautas Taukainaitis. Mokslo metal buvo užbaigti Vilniaus teatre suvaidinantis diplominiais A. Ostrovskio "Velykosios meilės" ir F. Figel-redo "Lapės ir vynuogių" spektakliais, kuriuos režisavo šios penkio-liktos jaunųjų aktorių laidos kurso vadovas Vytautas Čibiras, Vilniaus jaunimo teatro vyr. režisiorius.

SOVIETŲ SĄJUNGOS valstybinių ir Lenino premijų 1971 m. kandida-tų sąrašąn yra įtraukta kompoz. E. Balsio oratorija "Nesielietke mėlno gaublio". Architektūros srityje kan-didatuoja architektai V. Šimkus, R. Kamaitis ir J. Staškevičius. Dainavos gyvenvietės projekto autoriai.

ISKILMINGU KONCERTU veiklos dešimtmetį atžymėjo A. Uželos suor-ganizuotas berniukų choras "Vyture-lis" Kapsku pavadinote Marijampo-lėje. Parengiamoji choro grupė, di-riguojama chormeisterės J. Marcin-kevičiūtės, koncertą pradėjo J. Gai-žausko dainelė "Graziausios gėlės", B. Dvariono harmonizuota liaudies daina "Tili lili dūda" ir čekų liaudies daina "Žvirblis ir zylelė". "Vyture-lis" vyresnįjį su dirigentu A. Užėla atliko kompoz. A. Brazinsko jiems specialiai sukurta šiuolaikiu lietuvių liaudies dainų temomis. Dėmesio centre betgi buvo britų kompozito-riaus H. Purcell operos — kantatos "Karalius Artūras" premjera. Čia "Vyturelio" dainininkams talkino S. Sondeckio vadovaujamas Vilniaus konservatorijos kamerinis orkestras. "Karalius Artūras" koncertine forma buvo atliktas vėliau surengtuose "Vyturelio" koncertuose Vilniuje. Kaune ir kituose Lietuvos miestuose. Šią operą-kantatą "Vyturelis" dai-nuos ir Rygoj rengiamam Pabaltijo berniukų chorų sąskrydy. V. Kst.

UNITED TRUST

QUEBEC AVE., \$2,500 įmokėti, 6 kambarių namas, dvi virtuvės, vieta garažui ir įvažiavimui. Praso kaina \$19,500.

RONCESVALLES — HOWARD PK., \$2,900 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, moderni virtuvė, įvažiavas ir vieta garažui. Viena skola. Tuojau galima užimti.

BABY POINT, \$38,000 prašoma kaina. Mūrinis 10 kambarių dvibutis (duplex). Du garažai, vandeniu-alyva šildomas. Viena skola. Artu visko.

SWANSEA, \$30,500 prašoma kaina, 5 kambarių, mūrinis, vieno aukšto (bungalow) su garažu ir privačiu įvažiavimu. Gražiai įrengtas rūšys.

BLOOR — ROYAL YORK, \$32,900 prašoma kaina, 6 kambarių, mūrinis, vieno aukšto (bungalow) su garažu ir privačiu įvažiavimu. Gražiai įrengtas rūšys.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

Namų telef. 766-8479

TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmadien. 10-3
Antradien. 10-3
Trečiadien. 10-3
Ketvirtadien. 10-3
Penktadien. 10-3
Šeštadien. 9-12
Sekmadien. 9-30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 7 %
už term. indėlius 1 metams 6 1/2 %
už taupomąsias s-tas (savings) 6 %
už depozitus-čekius s-tas 5 1/2 %
DUODA PASKOLAS:
asmenims — iki \$10,000 8 1/2 %
nekiln. turto — iki \$30,000 8 1/4 %

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal sutaupytą dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Pardudome American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR ST. W. — EAST MALL, arti mokyklų ir susisiekimo, 3 miegamųjų vienaauštis (bungalow). Gražus poilsio kambarys rūšyje, didelis sklypas. Galima tuoj užimti. Įmokėti apie \$7,000.

HIGH PARK — HUMBERSIDE, atskiras, mūrinis, 8 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su geru privačiu įvažiavimu. Namai be skolų, prašo \$31,000.

HIGH PARK BLVD. — PARKSIDE DR., originalus, 12 kambarių dvibutis (duplex). Viskas įrengta atskirai, 2 butai po 3 miegamuosius. Įmokėti \$8,000. Viena skola 10-čiai metų įmokėti.

RONCESVALLES AVE. — GRENADIER RD., 10 kambarių, 3 atskiri butai — 3 virtuvės ir 3 prausyklos. Idealus nuomoti, 4 kambariai pirmame aukšte. Trys garažai, namas be skolų, įmokėti \$10,000.

BLOOR — HIGH PARK AVE, gražus 6 butų namas. Viskas įrengta moderniai, augštos nuomos pajamos. Gera investacija, įmokėti apie \$25-30,000 ir viena atvira skola išmokėjimui.

BLOOR — RUNNEMEDE, krautuvė ir du atskiri butai. Ideali vieta betkokiam verslui. Prašoma kaina \$55,000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas potarnavimas.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 DUNDAS ST. W. . Tel. 533-4414

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETISKŲ SKANESTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIUS KOKYBES IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BLOOR — DOVERCOURT RD., \$5,000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių per du aukštus namas; pirmame ir antrame aukšte 3 skyrių prausyklos; 2 seimų namas; prašoma \$26,900.

10 AKRU GEROS ŽEMES IR GRAŽIAUS MISKELIO prie 7 ir 400 greitkelio. Įmokėjimas — kiek kas turi. Prieinama kaina. Šio mėto geras pirkiny.

JANE — ANNETTE, \$15,000 įmokėti, mūrinis, atskiras 3 butų apartamentas, garažas ir privatus įvažiavas. Prašoma \$49,900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

SPORTAS

BALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ PIRMENYBĖS

S. Amerikos baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos, taip pat baltiečių lauko teniso pirmenybės įvyks liepos 24-25 d.d. Etobicoke, Ont., Kanadoje. Pirmenybes organizuoja estų klubas Kalev.

Lengvosios atletikos varžybos bus vykdomos vyrų, moterų ir jaunių A (16-18 m.) grupėse Centennial Park Stadium. Pradžią — liepos 24, šeštadienį, 1 v. p. p.

Baltiečių lauko teniso pirmenybės įvyks vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių A (17-18 m.), B (15-16 m.) ir C (14 m. ir jaunesniųjų) grupėse. Vyrų ir moterų grupėse vyks vienietį ir dvejetį varžybos, kitose grupėse — tik vienietį.

Pirmenybių reikalais kreiptis: S. Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ont., Canada.

SPORTAS LIETUVOJ

Galvės ežere, Trakuose, įvyko tradicinė tarptautinė išklimo regata. Be vietinių jėgų, šioje regatoje dalyvavo irklautojai iš R. Vokietijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Čekoslovakijos. Šioje regatoje lietuviai laimėjo dvi pirmąsias vietas: V. Butkus — vienviečių grupėje, moterys — aštuonviečių.

Pabaltijo šaudymo pirmenybėse Estijoje kauniečiai G. Mulevicius laimėjo I vietą; mažo kalibro pistoletų šaudyme ji surinko 579 taškus.

Lengvosios atletikos pirmenybėse Vilniuje R. Makauskaitė pasiekė naują Lietuvos disko rekordą — 53 m. Senasis rekordas — 52 m.

Kaune viešėjusius Lėpcigo SK boksininkus kauniečiai įveikė 8:5.

Austrijos komunistų laikraščio ruoštoje sporto šventėje Vienoje A. Giedraitytė stalo teniso varžybose laimėjo I vietą.

Tradicinės futbolio rungtynės Klaipėda — Liepoja laimėjo klaipėdiečiai 2:0. Rungtynės, kaip ir visuomet su latviais, buvo kovingos.

Tradicinė tarptautinė Baltijos regata įvyko Taline. Lietuviai šioje regatoje dragonų ir kačmeranų klasėse laimėjo trečiąsias vietas.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio stovykla prasidės liepos 31 d. Springhurst Gerojo Ganytojo

stovyklavietėje. Joje vytyčių pastangomis padaryta daug patobulinimų ir dar tebedaroma. Sutvarkyti virtuvės įrenginiai, įdėtos naujos grindys, barakuose baigiamos įrengti kambarių perskyros. Dabar vytyčiai laukia naujos krepšio aikštelės. Stovyklos sporto vadovu bus H. Singelton — East Michigan universiteto krepšinio ir futbolio treneris. Stovyklon užsiregistruoti terminas baigiasi liepos 24 d. Iki šiol stovyklon užsiregistruavo 50 stovyklautojų. Stovyklon mokestis kanadiečiams \$65, lietuviams \$50, vytyčiams \$40, prisidėjusiems prie stovyklavietės darbų \$35. Negalintieji užsimokėti bus atleisti nuo mokesčio. Visais reikalais prašome kreiptis pas M. Duliūną, 162 Rusholm Rd., Toronto 4, Ont. Tel. LE 6-1783. Gauta prašymų ir mergaičių stovyklai, kuri galėtų būti rugpjūčio 7-14 d.d., tačiau viskas paaiškės po liepos 24 d.

Krepšinio turnyras vyrų ir jaunių klasėse Springhurst įvyks stovyklos atidarymo dieną — liepos 31. Šie tradiciniai turnyrai vyksta jau kelintą kartą. Tikimės, kad ir šiais metais susilauks didelio susidomėjimo. Praėjusiais metais vyrų klasėje I vietą ir A. Skrebūno pereinamąją taure laimėjo Toronto Vytis, o jaunių "Victor Builders" taure — Aušra.

Golfo atvirose pirmenybėse labai gerai sužaidė Vyčio S. Podsedackis. Jis sunkoką Georgetown aikštyną įveikė 72 smūgiais.

Mūsų rėmėjai — Kanados Lietuvių Fondai nuosirdžiai dėkojame. A. S.

FUTBOLŲ ŽAIDYNĖS

Varsity Stadium

METROS —

ROCHESTER

LANCERS

LIEPOS 17,

šeštadienį,

8 val. vakaro

Bilietai: \$2.00, \$2.50

Iš anksto pardudami visose

"MAC'S MILK" krautuvėse

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Ivairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais, nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Toronto vasaros koncertai 1971 m.

Toronto miesto taryba per parkų ir pramogų skyrių, drauge su Toronto muzikų draugija, remiama muzikos plokštelių pramonės fondo ir "Toronto Daily Star", su malonumu praneša sekančias programas:

LIEPOS 18 — 22 SAYAITEI

Sekmadienį, liepos 18
2.30 v.p.p. High Park Ellis McIntock orkestras
2.30 v.p.p. Kew Gardens Bernard H. Clarke koncertinis orkestras.
5.30 v.p.p. High Park Svečias — Bozha Grabovic
7.30 v.v. Willowdale Park Vorganų reitėlis — Ronnie Padgett
7.30 v.v. Earlscourt Park Ellis McIntock orkestras
7.30 v.v. Greenwood Park Ron Bagnato orkestras
7.30 v.v. Greenwood Park Johnny Lombardi įvairi programa

Pirmadienį, liepos 19
7.15 v.v. Regent Park North Vaikų teatras — Sam ir Tigers
8.30 v.v. Ramsden Park Kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras

Antradienį, liepos 20
7.15 v.v. Kew Gardens Vaikų teatras — Sam ir Tigers
8.00 v.v. Allan Gardens Kanados karališko pulko orkestras
8.30 v.v. Withrow Park Kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras

Trečiadienį, liepos 21
7.30 v.v. Monarch Park Dave Black Amerikos paradinis orkestras
8.00 v.v. Eglinton Park Pat Riccio orkestras
8.30 v.v. Riverdale Park Travellers

Ketvirtadienį, liepos 22
7.15 v.v. Withrow Park Vaikų teatras — Sam ir Tigers
8.00 v.v. Nathan Phillips Square Kontinentinis koncertas
8.00 v.v. Forest Hill Memorial Park Phil Antonacci kvintetas
8.30 v.v. High Park Kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras
8.30 v.v. Kew Gardens Kadriliaus šokiai — Al Aylward ir jo orkestras

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gaustie tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę gimines ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Ateitininkų žinios

Stovykla prasidės liepos 25, sekmdienį, 12 v. Dar kartą primenama, kad kartu bus dvi stovyklos su atskirais programomis: jaunučių — nuo 7 iki 12 m. amžiaus ir vyresniųjų — nuo 13 iki 18 m. Stovyklos metu bus žygis "Ateičiai". Kiekvienas stovyklautojas prašomas susirasti globėjų (sponsorių), kurie sutiktų aukoti tam tikrą sumą už kiekvieną nueitą mylią. Kurie dar neturi specialių blankų globėjams rinkti, gali jų gauti Priskelimo par. raštiniėje. Galima globėjus susirasti ir šiaip ant paprasto popieriaus lapo.

Jau sudaryta vadovybė stovyklai ir paruošta programa. Vadovai daugumoje yra studentai. Komendantu bus K. Manglicas.

Reikalingas ūkvedys abiem stovykloms. Kas galėtų tas dvi savaites stovykloje praleisti, prašomas paskambinti I. Juzukoniui tel. 231-6619.

Skautų veikla

• Liepos 9 d. beveik 150 Kanados ir JAV rajonų skautų-ėjų išskrido Europon pakelti ir pastovyklauti 25 metų jubilėjinę stovyklą nuo liepos 21 d. iki liepos 30 d. Stovyklon adresas: Litausches Pfadfinder Lager, 683 Schuetzungen, Postfach 191, West Germany. Išvykusius palydėjo Kanados rajono vadas S. K. Batūra, vyr. rajono kapelionas v. s. kun. St. Kulbis, SJ, ir daug tėvų.

• Otavoje buvo prašyta finansinės paramos vykstantiems Europon. Praneša, kad prašytoji suma žymiai sumažinta, bet ji busianti atsiųsta.

• Devintoji Romuvos stovykla pradedama šį šeštadienį, liepos 17. Visi stovyklautojai suvažiuoja iki 12 v. ir tuoj pat įsikuria savo nuolatiniuose rajonuose. Vadovybė dar kartą kreipia tėvų dėmesį į informaciją, kuri buvo visiems perduota su registracijos lapais. Iš Detroito atvažiuoja stovyklauti apie 50 skautų-ėjų. Skautės, kurios nori mokytis austi juostas, tenepamiršta atsivežti lentelę.

Liepos 12 d. šeimininkės turėjo pasitarimą. Pirmą savaitę stovyklos viršininku bus S. K. Batūra, skautėjų pastovyklei vadovaus ps. P. Saplienė. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

— J. Young, Ch. Duke ir F. Haise Sudburio apylinkėse atliko uolų rinkimo treniruotę. Mėnulio jie skris sekančių metų kovo mėnesį "Apollo XVI" erdvėlaiviu. Amerikiečių geologų nuomone, maždaug prieš 1,7 milijono metų dabartinio Sudburio sritį nukritęs milžiniškas meteoras sulėdė uolas, kurios dabar savo struktūra panašios į mėnulio. Susipažinus su Sudburio apylinkių uolomis, astronautams bus lengviau atrinkti svarbesnius mėnulio uolų pavyzdžius. Atrodo, Sudburis susilauks ir kitų amerikiečių astronautų.

Manitobos viešųjų kelių ministeris Joe Bobrowski vos nepateko į kalėjimą. Byloje dėl atostogų pinigų sulaikymo savo departamento tarnautojų jis apkaltino teisėją F. M. Manwaring politiniu sprendimu ir pagrįsino jį pašalinti iš teisėjo pareigų. Už šio teismo autoritetą pažeidimą kitas teisėjas ministeriui J. Bobrowskiui paskyrė \$1,000 baudą ir įsakė atsiprašyti teisėją F. M. Manwaring. Neatsiprašius jam grėsė vieneri metai kalėjimo. Karingasis W. Bobrowski, buvęs kadaise eiliniu darbininku, teisėjo neatsiprašė. Ši incidenta užbaigė teisėjas I. Nitikman, galutinai sprendime pareikalavęs tik \$1,000 baudos, kurią dabar po dolerį nori surinkti gausios ministerio J. Bobrowski gerbėjų. Manitobos premjeras E. Schreyer jį ir toliau palaikė viešųjų kelių ministeriu.

Kanados spaudoje jau nekartą buvo keliamas triukšmas dėl perdidelio amerikiečių profesorų skaičiaus universitetuose. Šią teoriją sugriovė neseniai Dominijos statistikos biuro paskelbti praėjusių akademinių metų duomenys. Pastarod, iš bendro 20,952 profesorų ir dėstytojų skaičiaus 61,5% yra Kanados piliečiai, 15% — amerikiečiai, 10% — britai ir 13,5% — kitų tautybių asmenys.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

AL

GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

RONCESVALLES GATVEJE, apie \$15,000 įmokėti, puikus didžiulis 12 kambarių atskiras namas, buvęs gydytojo kabinetas, užbaigtas rūšys, dvigubas garažas, viena atvira skola, puiki vieta gydytojui, dantistui, advokatui, o taip pat ir privačiam asmeniui, atskiras jėmas, labai gera nuomomajui vieta, o taip pat investicija.

SWANSEA, gražus, — nebrangus mažai šeimai vienaauštis, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina \$28,900, viena skola, arti Bloor.

BLOOR — ARMADALE, apie \$6000 įmokėti, puikus 6 didelių kambarių su apšildymu saulės kambariai, atskiras, rupių plytų namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, gražiai įrengtas didžiulis kambarys rūšyje, garažas su plačiu įvažiavimu, labai skubus pardavimas.

ANNETTE — DUNDAS, apie \$5000 įmokėti 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, labai neaušta kaina, pelningas pirkiny.

BLOOR — WINDERMERE, didelė krautuvė ir 5 kambarių butas, apie \$10,000 įmokėti, puiki vieta, tinka betkokiam verslui. STAYNER, beveik pačiame miestelyje, 280 x 150 pėdų sklypas su didele kabina, miesto vanduo ir elektra ant nuosavybės, galima lengvai padalinti į atskirus sklypus, prašoma kaina tik \$4,900.

BLOOR — DUNDAS, apie \$6000 įmokėti, 8 kambarių, gerų pajamų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 2 garažai. Prašo \$30,500, gauna apie \$300 mėnesiui nuomos, plius butas savininkui.

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis, namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA IMA

5 1/2 % už depozitus 8 % už asm. paskolas

6 % už šėrus (numatoma) 8 % už asm. paskolas

6 % už taupymo s-tas 8 % už mortgičius

6 1/2 % už 1 m. term. dep. 8 1/4 % už mortgičius

7 % už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta -santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki

Musė

Susitiko du draugai. Vieno išvažda labai jau pasigailejimo verta. Galva apvyniota — vos nosies galiukas kyšo.

— Kas gi nutiko? Esi baisiai sužalotas?

— Ak, visa tai tik dėl musės. — Musės? ... Juokis, sveikas. Čia jau, atrodo, rimtesnės priežasties būta.

— Visai ne! Vakar valgydamas restorane vakariene, sėdėjau šalia jaunos, gražios moters. Atskridusi musė pradėjo jai įkyrėti. Moteris rankos mostu kelis kartus ją nuvaikė, bet ši vis

grįždavo jai tai ant nosies, tai ant veido... Pagaliau, netekusi kantrybės, moteris kreipėsi į partautoją:

— Malonėk, tamsta apsaugoti mane nuo to įkyraus vabzdžio!

— O šis, tikras lokys, įtūžusio liūto žvilgsniu pažvelgė į mane... Kai atgavau sąmonę, buvau begulys ligoninės lovoje. Jei ne toji įkyri musė, negi būtų taip atsitikę...

Taikos nešėja

Sovietų Sąjunga — didžiausia taikos nešėja. Ką jau nužudė, tas amžinai taikus...

ŠYPSENOS

Nedraus vyras

Jaunas Douglas vedė. Buvo bailus ir niekad nedrįso pasakyti žmonai, kad ją myli. Žmona kantriai ir labai ilgai to laukė. Pagaliau dvejim metams praslinkus po vedybų, Douglas kartą grįžo iš darbo ir tarpduryje ištarė:

— You know, Mrs. Douglas, I love you...

• Lapai daugiau triukšmo daro krisdami, negu augdami; žmogus daro daugiau triukšmo griudamas, negu statydamas.

• Tarybų Sąjungoje dar vis nėra komunizmo ("Vilnis", 1971. III. 4).

• Ką tau pinigai gali padaryti yra niekas, palyginus su tuo, ką tu gali su pinigų padaryti (ispanai).

• Pirmia nusipirk kaimyną, o tik paskui dairykis namų (bulgarai).

• Tiesa, kad kalba žmogų skiria nuo gyvulio, bet taip pat tiesa, kad kalba parodo, kas per gyvulys (šveicarai).

Pasiteisinimas

Vakaruose vienas kaubojus bare sako kitam:

— Tave įšiekio šerifas; itaria, kad šiandien 11 valandą tu nušovai Griną. Ar ten buvai?

— Žinoma, kad ne. Kaip tik tuo metu aš nušoviau Brauną.

• Tėra dvi žmonių rūšys — gerieji ir blogieji. Jų paskirstymą daro tik gerieji (anglai).

• Savo vaiką musk pirma nei jis spės sudaužyti puodą (turkai).

• Ir šimto mylių kelionę prasideda pirmuoju žingsniu (kiniečiai).

Okupuotoj Lietuvoj

Išgėręs eilinę taurę, vos apversdamas liežuvį, brigadininkas pasiguodė buhalteriu:

— Žinai, drauguži, negaliu daugiau gerti: kai tik paimu virš normos, ant kūno atsiranda mėlynės dėmės.

— Suprantu, — atsiduso buhalteris, — mano žmonos irgi labai žiaurus charakteris. "VL" Parinko Pr. Alš.

BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-ųjų atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO

APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS •

DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.

295 Roncesvalles Ave.

Tel. 531-6165

Tel. 536-1373

Dirbtuvė

Atidaryta: kasdien 9-6 v.

ketv. ir penkt. 9-9 v.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šildytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiamos piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavojeis gali pirkti prekių specialioje krautuvėje.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmo pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1974 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYPIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION TV - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir Hi-Fi

STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos

lėmos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės

(body) taisymas, mechaniniai

darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

870 QUEEN ST. W.

PRIE GORE VAGLE

TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

SKAITYTOJAI PASISAKO

SUGRIZUS IS TĖVYNĖS

O tėviškė, toks mielas kraštas, Kurio netekau taip ūmai, To neišreiškė nė vienas raštas, Tai pasakys tikitai jausmai.

P. Vaičiaitis

Po ilgų abejojimų nusprendžiau aplankyti savo gimtąją šalį. Vos tik įstiršius į ekskursantų sąrašą, užgūle nerimas. Tą pačią valandą, rodos, tapau kitu žmogumi: sujudo nervai, vargino sapnai, pynėsi svajonės išties dienas. Bėruošiant lauktuves saviesiems — daug begiojimo, bet kojos, rodos, nei nuovorgio jaučia, nei žemės siekia. Visas vargas, atrodo, niekis prieš tą didelį vizitą tėvynei Lietuva.

Ir, štai, jau nuskrudome. Vilniuje apsisotaujau viešbutyje, kur ir susitinkau savuosius. Žinojau iš anksto, kad tėviškės nepamatysiu.

"Vargė mano, — sako apsišaršusi motina, kuri labiausiai už visus kitus manęs laukė, — mūsų žemės vaikams uždrausta net koją įkelti į gimtąjį kaimą!"

Kokia gyvenimo ironija! Taip norėjusi pamatyti seną bakių, kurioje praleistos jaunos dienos. Kari salduis troškimas pasiganyti akimis ant to žaliao šilo, nors gal ir nedaug jo likę, kuriame daug kartų sienas grėbta ir gardžios uogelės rinkta... O koks džiaugsmas būtų pasimaudyti tėsme tame tėviškės ežerelyje ir vakarais pasiklausyti tos pasakiškos giesmininkės laktūgalos... Kaip gyvi akys stovi tie, tada šakoti sodo medžiai su visais pavasario kvepaliniais žiedais, kurie galbūt jau visai nuskurdę, kaip ir visas kėfštas, pavergejo nualintas. Norėjusi nors pastovėti toj vietoj, kur gėlių darželis augo ir, suklupus prie pakelės smūtkelio, padėkoti Augščiausiam už tai, kas dar yra palikę iš mielos tėviškės. Pagaliau norėjusi paliešti koją ir tą dulkėtą, pilką kelelį, kuris ejo per kaimą ir grakščiu vingiu tiesiai pro sodo kampe sukosi kaimynų link. Ak, kaip norėjau pabūt toj senoj troboj, kur pirmieji žingsniai žengti ir pirmą "Tėve mūsų" su motina kalbėjau.

Norėjusi mieliai pabučiuoti tą "muką" dar sykį ir jau paskutini, kuri išliko motulės išsaugota per karo audras. Graudžiomis ašaromis aplaistychiau tėvo kapa, kuris liko prie apgruvusios kopytelės kaimo kapinės. Deja, tai tik svajonė. Viso to nemačiau.

Viešint tėvyneje, teko gyventi Vilniaus viešbutyje. Gailėstis draskė širdį — kodėl negaliu pamatyti gimtojo kaimo, kai esu taip arti jo? Dar ilgai gyvensiu tais mieliais ir kartu skausmingais prisiminimais, bet tau, sese, broli kanadieti, nieko negalėjau parvežti, nors ten "tiek daug yra daiktų", kuriuos turėti norėtum tu, taip, tėvynės turtai dideli, net išsirinkti negali. Pati didžiausia dovana — tai šilo juosta mėlyna ir kelio vingis ties namais, taip pasiilgiu, mylimais! Tėbūna man leista pakartoti šį eiliuotą laišką, nežinomos autorės iš tėvynės, kuris taip nepaprastai jautriai išreiškia kiekvieno patrioto jausmus.

Nesigailiu, nors ir nevisai patenkta. "Sudiev, Lietuva, man linksma buvo gyvent tavo šalelė", šį kartą — tik paviešėt.

Alijošiušė

Bučiavau savo motinos senatvės išvargintą skruostą, glamonėjau savo seseris ir broli. Net sutikau tuos gimines, kurių buvau nepalikęs — broliavaikius. Beveik sunku įtikėti, kad tai realybė. Tik gaila, kad taip trumpai — dvi savaitės.

Nepasiekusi savo tėviškės pasiilgtų namų bei laukų, turėjau pasitenkinti tuo, ką gavau: Vilniumi, Birštonu, Kaunu ir Maskva. Viešbutis Vilniaus vidury buvo pagrindinė apsisotimo vieta. Taipgi buvo miela pamatyti seną kunigaikščių miestą, Gedimino kalną, kuris gražiais medeliais pasipuošęs. Iš ten ir parsivežiau brangų suvenyrą — beržo šakelę.

Dienomis — gėrėjaisi melsva dangaus mėlyne, skraidančiais tėvynės paukščiais, kurie taip mieli, seniai nematyti. Saulutė ir ta atrodo, lygi sava, lietuviška, skaisčiau šviečianti...

Ak, kad tai padangė būtų ties mano tėviškės sodyba! Kiek prisiminimų ir džiaugsmo ten išskaitychiau! Aišku, ten pergyventa ir skausmo: karo šmeikla, mirtis kaikiurių artimųjų... Bet vis dėlto norėjusi taip pasiilgti tėviškės kampo nors miratį pamatyti. Juk tūkstančius mylių važiauvau, metų metus planavau tą kelionę. Daug naktų nemiegojau. Sapnuodama, kartais svajodama, skrajaujau tėviškės padangėje iki paskutinės dienos, kol pakilo lėktuvas ir mus nešė virš Atlanto bangų.

Daug neišdildomų įspūdžių parsivežiau: man dar tebekvepia lietuviško šieno kvapas, kurį mačiau Panevėžio kalnų papėdėje, dar tebekamba gegutės balsas ausyse, tebematau darželius su rūtų lyseimis, o kas svarbiausia — mylimus veidus, kurie vėl ten pasiliko apsišaršoję nuo atsiskyrimo. Gal jau daugiau nebe pasimatysime, nors prižadėjau.

Dar ilgai gyvensiu tais mieliais ir kartu skausmingais prisiminimais, bet tau, sese, broli kanadieti, nieko negalėjau parvežti, nors ten "tiek daug yra daiktų", kuriuos turėti norėtum tu, taip, tėvynės turtai dideli, net išsirinkti negali. Pati didžiausia dovana — tai šilo juosta mėlyna ir kelio vingis ties namais, taip pasiilgiu, mylimais! Tėbūna man leista pakartoti šį eiliuotą laišką, nežinomos autorės iš tėvynės, kuris taip nepaprastai jautriai išreiškia kiekvieno patrioto jausmus.

Nesigailiu, nors ir nevisai patenkta. "Sudiev, Lietuva, man linksma buvo gyvent tavo šalelė", šį kartą — tik paviešėt.

A. A. STUDENTAS RUDMINAS

Kilus Vokietijos — SSSR karui 1941. VI. 22, Lietuvoje prasidėjo sukilimas, siekias atstatyti nepriklausomą Lietuvą. Per porą dienų Kaunas buvo sukilėlių rankose, tik kur nekur miesto pakraščiuose dar poškėdė šūviai ir vis dar kabojo raudonoji vėliava ant valstybės Taupomųjų Kasų rūmų stogo stiebo. Laisvės alejoje priešais valstybės teatrą. Visus nervino ta vėliava su kūju ir pjautuvu — vergijos ženklais. Raudonosios armijos likučiai dar traukėsi per Kauną. Mūsų draugų būrelis susitokė valstybės teatro sodelyje. Stigai pamatė, kad Lietuvos trispalvė vėliava suplevėso ant Valstybės Taupomųjų Kasų rūmų stogo stiebo, o raudonoji vėliava nusirito nuo stogo. Pasigirdo šūvis. Augšto ūgio jaunuolis ant stogo susvyravo, bet dingso stoge, nenukrito. Bėgome prie rūmų. Išgirdome, kad studentas Rudminas, augšto, gražaus sudėjimo vyras buvo peršautas į kulnį. Jis buvo nuvežtas į ligoninę, bet liga susiviklojo — gavo kraujų užmudijimą ir mirė už Lietuvos laisvės simbolį vėliavą.

Buvę Tavo, broliu, pažįstami, bendradarbiai lenkiamie galvas už Tavo meilę tėvynei ir kraujo auką laisvai Lietuvai. J. K.

VIESNIA VILNIUJE

Kažkur skaičiau apie K. Karosienės viešnagę Vilniuje. Ten nuvykusi ji pareiškė atvežusi Kalifornijos saulę. V. Karvelis padėjo už tą saulę. Deja, nei vienas nepiršimė, kad Lietuvoje seniai jau šviečia "Stalino saulė", kuri nepripažįsta jokios kitos saulės. Toliau viešnia ėmė šnekėti apie demonstracijas Amerikoje, apie motinų kovą už taiką ir pan.

Argi Lietuvos žmonės laukia tokių šnekų, neturintį nieko bendro su lietuviškais reikalais? Jau net V. Karvelis jai palinkėjo savo viešnagę Lietuvoje panaudoti lietuviškiems taikos reikalams. Kas iš tos moterų kovos už taiką, jeigu jos nekojova už taiką, pagrįstą laisve. Tokios taikos nėra Lietuvoje — tik tai karo ir vergijos grėsmė. Negali ten laisvai nuvažiuoti, savųjų nevaržomai aplankyti, atostogauti, o Amerikoje, nežinant demonstracijų, visi naudojasi pilna taika ir laisve. K. Karosienė visko prišnekėjo, bet nedrįso paklausti nei apie Simą Kudirką, kuris bėgo Amerikon nuo Lietuvoj Stalino paliktos "saulės". Kodėl gi jo neaplankei ir nenuvežei jam Kalifornijos saulės? Kalbėjai apie taiką. Ir aš esu už taiką, bet man rūpi tokia taika, kuri plačiau atidarytų Vilniaus vartus ir duotų laisvę kraštui, nes tik tada bus tikroji taika. Kokia taika gali būti rusiškąj vergijoj? Nebent kapitą. Linkiu gerb. K. Karosienei garsinti ne falšyją, o tikrą taiką.

Jadvyga Viluckienė

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

FUTBOLŲ MEGEJAI dainų šventės proga matė ir idomias futbol rungtynes. Jos suvedė Čikagos ir Niujorko komandas, kurios dabar liko vieninteliais lietuvių futbolio vietiniais Š. Amerikoje. Rungtynės buvo gyvos, permainingos ir kietos. Prieiškė daugiau kaip dviejų valandų, kol buvo išaiškintas nugalėtojas ir išteikta dr. J. Ringas paskirta didžiulė taurė. Jos savininku tapo Čikagiečiai, nors ir Niujorko atstovai šį kartą buvo pilnavertėiai varžovai, tik jiems stokojo sėkmės. Reguliarus rungtynių laikas rodė lygiasias — 3:3. Po pusvalandžio prašėmose pasekmė irgi nepasikeitė. Tuomet buvo nuspręsta mušti po 5 baudinius. Bet ir čia laimėtojas nebuvo išspręstas, nes abi komandos imušė po tris įvarčius. Tuomet dar kartą buvo pakartotos 5 baudinių serijos. Šį kartą niujorkiečiai įvykdė tik du baudinius, o čikagiečiai jau po 4 bandymų turėjo 3 įvarčius.

Zaidimo metu pirmasis įvartį imušė Niujorko futbolininkas R. Budraitis. Kai M. Mikalauskas išlygino, šileikis vėl persvėrė Niujorko naudai. Po pertraukos Čikagos Jėnigas padarė 2:2, o Pikšrys 3:2. Tačiau trumpai prieš pabaigą šileikis imušė išlyginamąjį įvartį. Rungtynes stebėjo apie 500 žmonių.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. Liubomiras Laucevičius, medicinos mokslų

ŽYDAI, ŽVIRBLIAI IR LIETUVIAI

(Atkelta iš 3 psl.)

jis gimė netoli Filadelfijos.

Kai Petras atvyko į viešbutį su manim susitikti, jo Australijoje vėsta žmona tarė: "Labą dieną, ponas". Po to šnekėjom angliškai. Ilgai nešiotą kareivio uniformą Petras prieš trejus metus nusivilkio ir toliau savo profesijoj dirba kariuomenės įstaigose. Už poros metų ateis pensijos laikas. Tada grįš Petras Svets į žmonos tėvynę Australiją. Savo planus pasakojo Petras vežiodamas mane, rodydamas salos grožybes ir istorines vietas. Augsti kalnai. Derlingos ananasų ir cukrašvendrių plantacijos.

Petras gyvena netoli Pearl Harbor. Sis karinis uostas pagarsėjo, kai 1941 m. gruodžio 7 d. japonai netikėtai užpuolė ir sunaikino Amerikos laivyno bazę. Čia buvo pradžia japonų ir Amerikos konflikto, kurio pabaiga buvo Hirošima.

Ką čia mačiau, mane nuyklė. Kareivinės, civilinių tarnautojų

daktaras, porą mėnesių praleidęs pas savo dukrą Čikagoje, grįžo atgal į Vilnių, kur profesoriauja. Jis yra vienas žymiausių Lietuvos medicinos darbuotojų, gydytojo diplomą gavęs 1933 m. Vienos universitete Austrijoje. Nuo 1964 m. jis yra eksperimentinės ir klinikinės medicinos instituto direktoriumi ir profesoriumi. Čikagoje ir Kalifornijoje jis susipažino su vietos lietuvių gydytojų medicininiais laimėjimais. — "Chicago Tribune" atspausdino J. Lapidus laišką, pavadintą "Nacių kolaborantai", kuriame įžeidžiantiai atsiliepiama apie lietuvius. Jie čia mini kaimų žydų naikintojais. Laiško autorius rašo, kad iš 6.000 Lietuvos žydų tik 28 išliko gyvi. Tai aiškus nesupratimas. Taip pat ten rašoma, jog šiandien kankirte jų lietuvių nacių kolaborantų gyvena Amerikoje, o gana daug Čikagoje. "Aš niekada negalėsiu ir niekada nepamiršiu", — sako J. Lapidus. — Žurnalistas Vytautas Alseika, kuris šiuo metu gyvena Niujorke ir redaguoja Elta, buvo atvykęs Čikagon ir dalyvavo dainų šventėje. Po to nuvyko keliom savaitėm paviešėti į Kaliforniją. — Kun. Vytautas Kazlauskas, Vatikano lietuvių radijo programos vedėjas, savaitę laiko praleido Čikagoje. Iš čia išvyko į Klevelandą, Daytoną ir kitus miestus. Italijon žada grįžti rugsejo pabaigoje.

• • •

kvartalai, pats uostas ir aplėsti užgroždoti sandėliai. Povandeniniai laivai pažaliavę, samanom apaugę.

Saulė ėjo vakarop. Mažam Petro namely suskambėjo lietuviškų plokštelių muzika. Toks ramus ir šiltas mano paskutinis vakaras Havajuose. Kaip graži lietuviško choro daina. Paskutiniai saulės spinduliai išryškina, apšviečia didelį baltą paminklą. Jis plūduriuoja uoste, kur prieš 30 metų be kovos paskendo karo laivas "Arizona". Kai vanduo nutyla, bangos nurimsta, iš gelmių prabyla nuskenęs laivas. Alyvos lašai kyla į paviršių ir tampa vaivorykštės spalvų dėme, kuri primena žmogui jo galybę ir beprotybę.

Apytuštis lėktuvas atsiplėšia nuo žemės ir pasuka Naujosios Zelandijos link. Apačioj matosi tamsi paklodė, pribarstyta visokių brangakmenių — suvertų ir palaikų, briliantų, deimantų, raudonų rubinų...

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661

REAL ESTATE IR APDRAUDA

3828 BLOOR W., ISLINGTON (6-POINTS PLAZA)

NOTARAS
A. LIUDŽIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II augštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708

namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APŠILVYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektrinis valymas. Sutalsau iširusius galus ir pradegintus kilimus.

P. KARALINAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ

ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimą ir blizginimą darbus. Skambinti

Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais

nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Lietuvių kapinės atidaroma nauja sekcija. Laidojamosios iki šiol sekcijos O ir N baigiamos užpildyti.

— Sv. Jono liet. kapinės palaidotas a. a. Boguslav Celejewski. Velionies žmonai Reginei Mackevičiūtei-Celejewski, dukroms Violetai ir Gražinai nuosirdi užuojauta.

— Pamaldos: šį šeštadienį 7.30 v. r. už a. a. kun. Vincą Grušą, nužudytą Lietuvoje 1950 m.; šeštadienį 8 v. r. už a. a. Zigimą Paulionį; sekmadienį 10 v. r. už Bacevičių šeimos mirusius, 11 v. r. už p. Jarašūnienės tėvelius.

— Mirus a. a. Stefai Sarkūnienėi-Pacevičiūtei, jos broliams kun. kl. B. Pacevičiui Londone ir Stanislovui Toronte nuosirdi užuojauta.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos: liepos 25 d. skautų stovykloje; rugpjūčio 8 d., 9.30 v. r., bažnyčioje.

— Kun. A. Žilinskis su šeima atostogauja liepos 3-16 ir liepos 26 — rugpjūčio 6 d. Reikalui esant, pastoracinį patarnavimą atliks kun. S. H. J. Otto, Toronto uosto liuteronų kapelionas. Tel. 691-2337. Ypatyngai atveju skambinti parapijos pirmininkui Gyčiiui Šernui 279-5076 arba 233-6367, arba tarybos nariui O. Delkui 233-8510.

PARAMOS KREDITO KOOPERATYVAS praneša, kad nuo š.m. liepos 1 d. už mortgicijų palūkanas su mažinamos nuo 8½% iki 8¼%. Mortgicijų mokėtojai, kurių mokeskis bus po spalio 1 d., mokesį 8¼%. Paramos balansas birželio 30 d. pasiekė \$4,442,000.00. Nuo gruodžio 1970 m. balansas paaugo virš \$350,000.00. Nekilnojamo turto ir asmeninės paskolos paaugo \$415,228.00, indėliai — \$284,786.00. Palūkanų už paskolas ir investicijas gauta \$162,697.00. Mokėtinos palūkanos nariams — \$110,751.00. Pelnas per 6 mėn. gauta \$25,139.00. Perkėlimai, padaryti praėjusių metų gale, iš šerų sijos į taupomąją sąskaitą "Paramai" išėjo į gerą, nes pagal naują patvarkymą kreditai unijos, atrodo, turės mokėti pajamų mokesį. Ontario Credit Union League žada patarti visoms kreditui unijoms padaryti tokius perkėlimus. Vedėjas

Baigiant ruošti šį "T2" numerį gauta žinia, kad liepos 4 d. Winnipeg'e ežere paskendo V. Kanados lietuvių veikėjo Povilo Liaukėvičiaus anūkas (Vytauto sūnus), 19 m. amžiaus. Palaidotas liepos 12 d. Visuomenė reikšia nuosirdžiai užuojautą.

KLB krašto valdybos pirmininkas dr. S. Cepas liepos 10-11 d. dalyvavo Vakarų Kanados lietuvių penktajame saskrydyje, kuris buvo surengtas Kalgaryje.

Gimnazija geriausiai baigusiu saraše pažymėti: Edwin Seputis, Scarlett Heights, 94.3, Aida Usas, Silverthorne C. I., 87.3.

VIENTINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLİNKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas, 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigęs šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudimą. Nemo-kami nurodymai klaseje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinus automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairios savo pastatė rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Prisikėlimo par. žinios

— Mišios: trečiadienį, 8 v. koncel. už a. a. Sapoką, užpr. A. Sapokienės ir už a. a. Smolskių šeimos mirusius, užpr. J. J. Smolskių; ketvirtadienį, 8 v. — už a. a. A. Pabedinską, užpr. A. Sapokienės; 8.30 v. — už a. a. A. Repšį, užpr. J. A. Matulionį; penktadienį, 7.30 v. — už a. a. A. Repšį, užpr. B. Pabedinskienės; šeštadienį, 8.30 v. — už a. a. Pr. Trukanačiū, užpr. B. Trukanačiū; 9 v. — trečinių int.; šį sekmadienį, 10 v. — už a. a. M. Ivanauską, užpr. M. Endzinienės; 11.15 v. — už a. a. M. Dervinį, užpr. S. Dervinienės.

— Stovyklų metu T. pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje sekmadieniais svečiams Mišios laikomos 11 v. ryto. Išpažinčių klausoma prieš Mišias.

— Naujas T. pranciškonų stovyklavietės telefonas: 1-705-429-2788. Kadangi stovyklos rajonas didelis ir kviečiamą prie telefono nevisada lengva greit surasti, raginama skambinti "person to person" būdu.

— Giliai užjauname p. Grajauskienę ir dr. Gustainienę, jų artimųjų šeimas JA Valstybės išstikus didelei nelaimai.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO ŽINIOS

Pirmo š.m. pusmečio balansas birželio 30 d. buvo \$3,405,837.00. Padidėjo: indėliai — \$359,592.00 ir paskolos-investavimai — \$309,00.00. Birželio 30 d. bendra suma: indėlių — \$3,255,269.00 ir paskolų bei investavimų — \$3,300,711.00. Už pirmą pusmetį išmokėta palūkanų: 5½% už depozitus \$37,304.00 ir 6% už taupomasias s-tas (savings) — \$29,293.00.

Finansų ir komercijos departamentu revizorius tikrino bankelio atskaitomybę bei finansus ir š.m. gegužės 20 d. raštu patvirtino, kad finansinis statusas yra geras, paskolos išduodamos ir mokamos tvarkingai, buhalterija "in excellent order".

Balandžio ir gegužės mėnesiais pinigų rinkoje buvo kritusios palūkanos už investavimus. Dėl šios priežasties kooperatyvo valdyba nuo gegužės 20 d. buvo sumažinusi palūkanas už naujus termininius indėlius. Birželio pabaigoje padėtis pagerėjo ir mūsų bankelyje palūkanos buvo pakeltos. Dabar mokame: 1 metų terminui — 6½% ir 2 metų terminui — 7%. Apskritai, palūkanos pinigų rinkoje yra labai nepastovios, tačiau šiuo metu matyti kilimo tendencija už ilgalaikius investavimus virš 3 metų ir mortgicijų paskolas, už kurias pasitiekėjimo bendrovė (Trust) ima nuo 9% iki 11%. Vedėjas

V. K. Miniotas, torontietis, tarnauja Kanados laivyno povandeninių laivų dalinyje Halifaxe ir turi "private" laipsnį. Porai dienų buvo atvykęs į Torontą aplankyti savo artimųjų.

DAŽAU IS LAUKO namus, taisydamas medžio, šviesos ir vandens įrengimus. Darbą atlieku sąžiningai, labai papiginta kaina. Skambinti po 5 v. v. tel. 535-2581 ir klausti Joe.

SPRINGHURST V A S A RVIETJEJE, 52-D Avenue (arti ežero) parduodamas naujas, gražus vasarnamis su 8 kambariais ir jų pilnu įrengimu. Fronte to namo — naujai įskastas šulinys, o kieme namelis (sandėlis). Teirautis pas ten gyvenantį savininką.

ISNUOMOJAMI DU KAMBARIAI ir virtuvė III augšte viename asmeniu. Yra garažas. Tik 2-3 minutes nuo Dundas-Bloor pažeminio traukinio. Skambinti tel. 534-9127.

MORTGICIAI. Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgicijus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronte.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. **KAZYS CIBAS**

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTŲ DARBUS. Darau virtuvės spintelės ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

Montrealio "Gintaras" i Vakarų Kanadą

Montrealio Jaunimo Ansamblio "Gintaras" pradeda trečiuosius savo gyvavimo metus. Per šį laiką "Gintaras" aplankė ir sėkmingai pasirodė Vašingtone, Otavoje, Toronte, Hamiltone, Londone, Filadelfijoje, Rochesteryje, Hartforde, Bostone, na, ir Montrealyje įvairiomis progomis lietuviams ir kanadiečiams.

Siuo metu "Gintaras" gavo iš federacinės valdžios (Secretary of State) per min. Robert Stambury \$5,000 paramą kelionei ir vakarus, Britų Kolumbijos šimtmečio proga dalyvauti vadina-mam "West Coast Project".

"Gintaras" didžiuojasi ir yra dėkingas Kanados vyriausybei, kuri įgalino šį vienietį dalyvauti ir pasirodyti Kanados gyvenime bei aplankyti Kanados vakarus ir nuvežti lietuvišką muziką, šokių, dainų, žodį Vakarų Kanados lietuviams.

Visiems yra suprantama, kad 5,000 dolerių 50-čiai gintariečių yra tik trečdalis šiai kelionei reikalingos sumos. Antrą trečdalį sudės ansamblio nariai arba jų tėvai. Lieka dar vienas trečdalis, kurį teks kokiui nors būdu sutelkti. Dėlto "Gintaras"

PADEKA DAILININKAMS

Sėkmingam kultūriniam, visuomeniniam bei kitokiam veikimui reikia trijų dalykų: idėjų, gero planavimo ir lėšų. Idėjų, jei trūksta, galima pasiskolinti iš kitų; gero planavimo galima taip pat išmokyti, jei lėšų reikia turėti. Lietuviškoji veikla remiasi laisvu įsipareigojimu ir aukom. Lėšų parūpinimas — kiekvienos valdybos pareiga. Loterija — populiariausias būdas, dailės paveikslas — labiausiai pagaiduojamas laimikis.

Loteriją laimikį — dailės kūrinių prašo skautai, ateitininkai, žurnalai, stovyklos, ansambliai. Mūsų dailininkai, būdami jautrūs lietuviškam reikalui, aktimo, jaunimo reikalui aukoja savo kūrinius, paveikslus, piešinius, režinius, skulptūras, keramikos darbus. KLB kultūros komisija, neturėdama lėšų didesniems savo sumanytiems darbams, kurių sekantis artimiausias bus reprezentacinė lietuvių dailės paroda, kreipiasi į Kanados lietuvių dailininkus, prašydama loterijai dailės darbų. Džiugu pra-nešti, kad nė vienas dailininkas, prašytas, neigiamai neatsakė. Taria-me nuosirdų lietuvišką atidumą kultūrinės veiklos pareigai, už paaukotus savo kūrinius dailininkams: Astrauskui, Bričkui, Bukauskui, Dagui, Docui, Juknevičiui, Pazukaitei, Račkui, Remeikui, Tamošaičiui, Tamošaitienei, Valiui ir Žmuidzinienei.

Dr. Marija P. Ramūnienė

KLB kultūros komisijos pirmininkė **Svečiai**. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

ir kreipiasi į plačiąją lietuvių visuomenę, prašydamas nuosirdžios paramos šio projekto įgyvendinimui. Šiam reikalui "Gintaras" skelbia plataus masto loteriją, kurios vykdymui sudaryta speciali komisija: J. Siaučius — pirmininkas, Montrealio visuomenės atstovas ir KLB Montrealio apylinkės valdybos išrinktas; A. Jaugelis, D. Kerbelytė, A. Lapinas — "Gintaro" nariai; Irena Lukoševičienė ir Pranas Rudinskas — gintariečių tėvai.

Artimiausioje ateityje ši komisija praneš loterijos pobūdį ir kreipsis į visus lietuvių, prašydama tautos ir pagalbos lėšų tekimui. Tokios pagalbos "Gintaras" kreipiasi pirmą kartą, nes savo bėgamos išlaidoms gintariečiai moka mėnesinį mokesį. Tai juos įgalino įsigyti neeilinius instrumentus.

Tikime, kad visuomet duosni ir nuosirdi lietuvių visuomenė neliks abejinga šiai neeilinei "Gintaro" išvykai, nuosirdžiai parodys savo supratimą bei teiks savo paramą.

"Gintaro" vadovai ir tėvų komitetas

Lietuvių ekskursija, kurioje dalyvauja skautai ir neskaudai, atsiuntė telegramą iš Europos Londono. Joje sakoma, kad laimėngai pasiekė Londoną ir liepos 10 d. jau davė pirmąjį koncertą, kuris labai gerai pavyko. Dalyvavo 700 žiūrovų iš visos Britanijos. Programą atliko Toronto "Gintaras" ir S. Kairio muzikinis vienetas. Liepos 9 d. išlydėti šios ekskursijos Malto-no aerodrome susirinko minia lietuvių — 180 ekskursantų ir gal dvigubai tiek palydovų bei šeimos narių. Didžiulis 240 vietų lėktuvas išskrido su pusvalandžio pavėlavimu.

Dail. J. Bakiui Mississauga ligoninė padaryta operacija. Netrukus dailininkas tikisi grįžti prie kūrybinio darbo. Pastaraisiais metais jis atliko keletą didesnių apimties darbų, jų tarpe "Lituanikos" paminklą Beverly Shores prie Čikagos ir Toronto lietuvių kapinių vartus (dail. T. Valiaus projektas). "Aidu" žurnalas š. m. 6 nr. iliustruotas dail. J. Bakio skulptūrų nuotraukomis. Tame numeryje plačiau rašoma ir apie "Lituanikos" paminklą.

Kanados Lietuvių Fondas jau atsiuntė "T2" skirtus \$75. Leidėjai dėkoja už paramą.

Patikslinimas. Torontiečių t. vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Svečiai. Atostogų proga Toronte lankosi gana daug viešnių bei svečių, daugiausia iš JAV-į. Vieni sustoja tik Toronte, kiti nuvyksta ir lietuvių vasarvietėn Wasagone. Iki šiol lankėsi ar tebesilanko: A. ir J. Poderiai iš Niujorko, kun. A. Babonas iš Detroito, dr. P. ir I. Lukoševičiai iš Montrealio, kun. A. Bortkevičius, kun. M. Jarašūnienė iš Minersville, Pa., kun. S. Kulbis...

Patikslinimas. Torontiečių t.

vų sūnus Julius Puodžiukas, gyvenęs Londone, Ont., susitokė su Irena Zebertavičiūte Delhi, Ont., vietinėje bažnyčioje. Ne-paprastai gražioje iškilmės dalyvavę informuoja, kad jungtu-vių apeigas atliko ilgametis jau-nojo ir jo šeimos draugas kun. Joseph Penny, baziljonas, ir kun. dr. J. Gutasas, lietuviu Sv. Kazimiero par. klebonas. Tai patikslinimas žinutės, atspausdintos "T2" 27 nr.

Išskrido 180 asmenų. Lietuvių Skautų Sąjungos Kanados rajono suorganizuota ekskursija į Europą liepos 9 d. specialiu lėktuvu išskrido Anglijon, kur kelionės dalyviai praleido savaitgalį ir šiuo metu keliauja į Prancūziją, Vokietiją, Šveicariją, Italiją, Austriją. Skautai grįš Vokietijon 10 dienų pastovyklauti 25 metų jubilėjinėje Europos lietuvių skautų stovykloje, neskaudai — organizuotai ar atskirai lankys žymesnes V. Vokietijos vietoves. Visi vėl susirinks Liuksemburge, iš kur liepos 30 d. grįš į Torontą. Išvyko 180 asmenų, kurių apie 120 iš Kanados, daugiausia torontiečiai, kiti iš įvairių JAV vietovių. Išvykstantiems į Europą liepos 6 d. Sv. Jono Kr. par. salėje skautų ir "Gintaro" tėvų komitetai suruošė kuklias išleistuves-vakariene, kurioje dalyvavo ir linkėjimų kalbas pasakė ekskursijos atsakingasis organizatorius Kanados rajono vadas S. K. Batūra, T. Benediktas, OFM, KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Cepas, Toronto apylinkės valdybos pirm. J. Karpis, vyriausias kelionės vadovas ps. A. Baziliauskas. Kelionės vadovams Ritai ir Juozui Karasiejams, M. Vasiliauskienei ir D. Keršienėi sėkmingo sugrįžimo linkėdama vakariene rengėjai įteikė gėlių. Išleistuvių pobūviu vadovavo Č. Senkevičius.

Ekskursijų sudaro keturios pagrindinės grupės: skautai-tės, "Gintaras", Sktn. Stepo Kairio muzikinio vieneto kanikininkės ir pavieniai asmenys neskaudai.

A. A. Stepo Kairio Paminklui Statyti Komitetas dėkoja visiems asmenims, organizacijoms ir aukų rinkėjams lietuvių kolonijose už teigiamą atsiliepimą ir paskaitė spaudoje atsisakymą ir išsiuntinėjus laiškus. Komitetas praneša, kad š.m. liepos 1 d. einamojo saskaitoje buvo \$501,80. Didžioji aukų lapų dalis dar nėra grįžusi. Jų lauksime iki rugsėjo 1 d. Paminklas statomas ir jo pašventinimas numatytas spalio 16 d. Aukus siųsti Č. Senkevičiui, 40 Burrows Ave., Islington, Ont., Canada arba deponuoti Resurrection Parish (Toronto) Credit Union, 999 College St., Toronto 4, Ont., Canada, ein. sąsk. Nr. 2433. Cekių rašyti "Stepo Kairio Paminklui Statyti Komitetas" vardu.

Gerojo Ganytojo stovykla jau baigė pirmąją stovyklavimo savaitę, kuri praėjo greit ir linksmai, nes visų dienos buvo gražios ir saulėtos. Puikią nutaiką stovyklautojams sudarė geri vadovai ir stovyklautojų draugiška dvasia. Ketvirtadienį turėjome iškylą paėžere iki Wasagos ir taigi lengvosios atletikos varžybas. Penktadienio vakaras buvo skirtas literatūrai, o šeštadienį prie lauko išgirdome stovyklos kasmetį besilankantį Kiškio Riestausio pasakojimą apie šios savaitės stovyklautojų gyvenimą, matėme įvairius jų pastovyklus, išgirdome visų stovyklautojų per savaitę išmoktus eilėrašius, dainavome ir žaidėme.

Dar yra dvi savaitės. Tikimės, kad jos bus lygiai sėkmingos ir įdomios, kaip pirmoji. Stovyklos mergaičių vadovybė sudaro: Dana Ramanauskaitė ir Aldona Jasinevičiūtė, o berniukų — Gediminas Stankus ir Algis Matulaitis. Skanų maistą paruošia mūsų visų mėgstama p. Underienė. Šiuo metu stovykloje turime ir svečių — kun. Stasį Kulbį, SJ, kuris visus mus pralinksmina savo dainomis bei armonikės muzika.

Stovyklos telefonas šią vasarą yra išjungtas — negalima juo naudotis.

Stovyklautojas

"Toronto Week" dienraščio "The Telegram" savaitinis priedas liepos 3 d. laidoje į